Programové prohlášení vlády České republiky

Praha
leden 2022

Programové prohlášení vlády České republiky

Obsah

Preambule 2
Veřejné finance 5
Průmysl a obchod 8
Sociální a rodinná politika 12
Zdravotnictví 15
Vzdělávání a sport 18
Věda, výzkum a inovace 21
Kultura 23
Zahraniční politika 25
Evropské záležitosti 27
Obrana 29
Vnitřní bezpečnost a veřejná správa 31
Digitalizace 34
Regionální a místní rozvoj 37
Doprava 40
Zemědělství 44
Životní prostředí 47
Spravedlnost a právo 50
Legislativa 52

Preambule

Nová vláda České republiky přichází požádat o důvěru Poslaneckou sněmovnu Parlamentu v době, která bez nadsázky patří mezi nejsložitější a nejnáročnější období naší novodobé historie. Bude se muset velice rychle vyrovnat s celou řadou negativních jevů, jež přicházejí zvenčí, ale z významné části jsou také neblahým důsledkem řady rozhodnutí vlády minulé. Jde o vysokou inflaci, epidemii covidu-19 i důsledky energetické krize.

Vedle zvládnutí těchto aktuálních výzev chce nová vláda usilovně pracovat na celé řadě dlouhodobých témat a projektů. Jde o naplnění programu, který považuje pět koaličních politických stran za nezbytný pro to, aby Česká republika dokázala obstát v konkurenci dalších vyspělých zemí a aby mohla svým občanům dlouhodobě zajistit bezpečnou existenci a stále rostoucí životní úroveň.

Česká republika bude navíc v dalších měsících a letech stát před celou řadou výzev, příležitostí a rozhodnutí. Přinese je jak měnící se světová ekonomika, tak vývoj politiky v rámci EU i celé Evropy. A je třeba, aby se Česká republika dokázala rozhodnout správně a včas. I toho si je nastupující vláda vědoma.

Následující programové prohlášení je pečlivě připraveným souhrnem hlavních kroků, vycházejících z našeho koaličního programu, které chce nová vládní koalice prosadit během následujících čtyř let. Jde o konkrétní řešení, jež mají naplnit několik životně důležitých cílů.

Chceme stát, který nežije na dluh.

Chceme stát, který je chytrý, efektivní a úsporný.

Chceme stát, který patří do demokratické Evropy a který ví, že hodnoty svobody a demokracie je třeba aktivně prosazovat a bránit.

Chceme, aby české rodiny měly kde bydlet a aby děti měly dobré vzdělání, které je dobře připraví na měnící se moderní svět.

Chceme, aby lidé v aktivním věku měli jasno, jaký budou mít důchod, a aby věděli, že jejich život bude i ve stáří důstojný.

Chceme, aby malé a střední firmy tvořily páteř naší ekonomiky a aby je stát podpořil tam, kde je třeba.

Chceme, aby inovace, věda a výzkum dokázaly významně posílit českou ekonomiku v mezinárodní konkurenci.

Chceme, aby naše zemědělství bylo šetrné ke krajině a aby naše lesy, půda i vodstvo zvládly co nejlépe změny klimatu.

Víme, že tyto plány jsou velice ambiciózní. Ale víme, že je třeba začít je naplňovat co nejdříve. Naše země si už nemůže dovolit žádná další zpoždění. I proto jsme si od počátku zvolili politiku otevřenosti a transparentnosti. Nechceme, nesmíme a nebudeme občanům lhát. I když to bude nepříjemné. Chceme být vládou, která se k problémům umí postavit čelem.

Jsme koaliční vládou, která díky přítomnosti pěti stran zastupuje širokou skupinu obyvatel. Chceme být vládou, která hájí zájmy všech občanů České republiky.

Prioritami vlády změny pro budoucnost jsou:

Stabilizace veřejných financí

Naše země potřebuje odpovědnou rozpočtovou politiku, která zabrzdí nesmyslné rozhazování peněz daňových poplatníků, nalezne úspory a stanoví dlouhodobé směřování veřejných financí a v co nejkratší možné době zajistí rozumné hospodaření státu. Cesta ke stabilitě je v reformě výdajů státu a efektivním nakládání s penězi, nikoliv ve zvyšování daňové zátěže.

Orientace na EU a NATO

Česká republika musí být aktivním členem Evropské unie a NATO hájícím zájmy svých občanů. Zahraniční politika bude mít nezpochybnitelnou euroatlantickou orientaci, důraz na stabilní partnerství s demokratickými zeměmi po celém světě a na ochranu lidských práv a demokracie.

Penzijní reforma

Jsou to lidé, kdo tvoří prosperitu naší země. Proto si každý zaslouží vědět, že má jistotu ve stáří. Připravíme takovou reformu, která zohlední zásluhovost a také podpoří mezigenerační solidaritu v rodinách. Reforma penzijního systému bude postavena na celospolečenském konsenzu, který zajistí dlouhodobou perspektivu.

Vzdělávání

Budoucnost naší země závisí na vzdělání našich dětí. Vzdělávací systém musí využít potenciál kvalitních učitelů, musí vytvořit prostor pro rozvoj znalostí, dovedností a kompetencí žáků a studentů, a to vše v moderním obsahu a prostředí. Vzdělávací systém musí umět pomoci těm nejslabším, stejně jako podpořit talenty.

Podpora svobodného trhu

Podpora malých a středních podniků a cílení dotací a podpor na opravdové potřeby jsou cestou k zajištění prosperity naší země. Podpoříme kreativní a inovativní přístupy s potenciálem růstu a zdravé konkurence. Podpora z veřejných financí nesmí jít na zvyšování zisků a vlivu velkých firem.

Životní prostředí

Změny klimatu jsou nezpochybnitelné. Tato vláda se zavazuje hledat řešení, která budou omezovat lidský vliv na klimatické změny. Budeme hledat realistická řešení, která opravdu pomohou ochránit životní prostředí, vodu, půdu, lesy. A to vše s vědomím odpovědnosti za prosperitu naší země.

Bydlení

Nezavíráme oči před problémy, které lidé v naší zemi mají. A bydlení je v poslední době jedním z nich. Přineseme řešení, která pomohou jak vlastnickému, tak nájemnímu bydlení včetně sociálního bydlení. Nejdůležitější je v současné době zásadní zrychlení stavebního řízení.

Digitalizace

Sjednocení a digitalizace procesů státu jsou cestou k přátelštější, efektivnější a levnější státní správě. Naučíme stát fungovat efektivně s využitím všech moderních technologií. Digitalizace je cestou nejen k pohodlnějšímu kontaktu občanů se státem, ale automatizace procesů také povede k efektivnějšímu boji s korupcí.

Věda a výzkum

Naše země je plná šikovných, vzdělaných a inovativních lidí. Naše věda a výzkum mají dlouhodobě skvělé jméno ve světě. Věda a výzkum budou mít nezpochybnitelnou podporu, protože v nich vidíme příležitost, jak posunout Českou republiku ještě výše mezi nejúspěšnější země.

Moderní státní správa

Státní správa musí být moderní, štíhlá a pružná. Připravíme ji na výzvy 21. století, přivedeme do ní nejlepší talenty, aby občanům dodávala špičkové služby. Zasadíme se, aby úředníci více využívali a zpřístupňovali data a jejich práce měla vždy ve svém středu občana.

Odpovědnost k voličům a politická kultura

Prosadíme zlepšení politické kultury. Do vedoucích pozic vybereme poctivé, kompetentní a důvěryhodné osobnosti, které budou hájit zájmy ČR a nebudou ve střetu zájmů. Nastavíme předvídatelnější jednání Poslanecké sněmovny. Zařídíme, aby občané na internetu viděli, jak vláda plní program. Budeme konstruktivně spolupracovat mezi sebou i s opozicí.

Veřejné finance

Preambule

Ozdravení veřejných financí a obnovení důvěry občanů ve spravedlivý a férový stát jsou dva klíčové úkoly, které stojí před vládou České republiky v oblasti ekonomiky.

Mimořádný hospodářský růst, který země zažívala v uplynulých letech, minulé vlády nedokázaly využít k realizaci potřebných reforem. Česko nyní čelí řadě obtížných výzev. Od zvládnutí covidové pandemie a následné společenské a hospodářské obnovy přes související problémy globální ekonomiky, které vlivem špatné politiky předchozích vlád dopadají na občany s mnohem větší silou, ať už jde o rostoucí inflaci či skokové zdražení energií, až po neřešené strukturální problémy v oblasti veřejných financí, které se projevovaly již před vypuknutím celosvětové pandemie.

V zájmu zdravého hospodaření státu proto nedopustíme žádné další zbytečné zadlužování a připravíme taková opatření, která umožní průběžně snižovat rozpočtové schodky. Naším cílem je, aby rozpočtové úspory nezhoršily situaci občanů, kteří se bez podpory ze strany státu neobejdou. Mottem pro působení vlády v oblasti veřejných financí proto je „šetřit na státu, ne na lidech“. Je načase, aby se občan coby daňový poplatník stal pro stát partnerem. Úkolem pro státní správu je podporovat podnikání a vytvářet příznivé podmínky pro ty, kteří svou aktivitou financují chod země a vytvářejí pracovní příležitosti.

Postup státu musí být pro občany a podnikatele předvídatelný, proto je třeba přijímat zákony a jejich změny s dostatečným předstihem před jejich účinností. Zásadní změny vyplývající z programového prohlášení proto budeme cílit na polovinu vládního mandátu. Účinnost k 1. lednu 2024 poskytne dostatečný prostor k jejich kvalitní přípravě a vydiskutování s jednotlivými hospodářskými sektory.

Finance

Zdravé veřejné finance

- Zodpovědné hospodaření a ekonomický růst podpoříme předvídatelnou mírou investic.
- V zájmu zdravých veřejných financí se zavazujeme k co nejrychlejšímu splnění maastrichtských kritérií a dalších rozpočtových pravidel EU.
- Postupně posílíme kapitálové výdaje s ohledem na reálné možnosti jejich čerpání. Maximálně zapojíme zdroje z EU.
- Budeme usilovat o zahrnutí zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, případně jeho části, do ústavního pořádku ČR.
- Upravíme výdajové pravidlo, aby nebylo možné zvyšovat vládní výdaje bez ohledu na naše rezervy a hospodářskou situaci.
- Vytvoříme pravidlo daňové brzdy, které stanoví strop daňového břemene. Jakmile jej složená daňová kvóta dosáhne, zvyšování daní bude automaticky vyloučené.
- Budeme bránit daňovým únikům.
- Budeme řešit otázku odlivu dividend do zahraničí s cílem zvyšovat atraktivitu a investování v ČR zvýhodněním reinvestic zpět do české ekonomiky.
- Zajistíme lepší opatření proti zneužívání transfer pricingu a nelegálním praktikám optimalizace a daňovým únikům.
- Odstřihneme firmy z daňových rájů od veřejných peněz.

- Na půdě Evropské unie se zasadíme o transparentní výkaznictví nadnárodních firem podle země původu tržeb a omezení prostoru pro nelegální daňovou optimalizaci na úkor českých občanů.
- Podpoříme implementaci závěrů projektu dvou pilířů globálního zdanění OECD.
- Tvrdě zakročíme proti nelegálnímu hazardu.
- Prověříme možnost zrušení nesystémových daňových výjimek.

Podpora zaměstnanců a podnikání

- Zvýšíme limit pro povinnou registraci k DPH na 2 mil. Kč, na stejnou hranici se posune možnost využití režimu paušální daně.
- Částečné úvazky podpoříme snížením odvodů sociálního pojištění. Podmínky daňových slev a odpočtů nastavíme motivačně s rozumnými mezními daňovými sazbami.
- Omezíme rozsah šedé ekonomiky, mimo jiné řešením situace lidí v exekucích, tak abychom eliminovali problémy s jejich zaměstnáváním (např. reformou srážek ze mzdy).
- Úsporná opatření vlády budou sociálně citlivá, zejména s ohledem na priority v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, sociální péče a s cílem udržet stávající valorizační mechanismus důchodů.
- Snížíme sociální pojištění na straně zaměstnavatelů o 2 procentní body, za předpokladu konsolidovaných a dlouhodobě udržitelných veřejných financí.
- Snížíme počet odpisových skupin a u vybraných zkrátíme dobu odpisování.
- Snížíme byrokratickou zátěž při správě daní a poplatků, zrušíme povinnost EET a parametricky upravíme kontrolní hlášení.
- Zavedeme jednotné inkasní místo a budeme rozvíjet elektronické nástroje státu. Budeme usilovat o propojení portálů s dalšími systémy státu k eliminaci výkazních povinností pro občany a firmy.

Podpora rodinných financí

- Zavedeme valorizaci slevy na poplatníka.
- Zavedeme daňové prázdniny se zastropováním výše příjmů pro rodiny, které čerpají rodičovský příspěvek nebo mají tři a více dětí.
- Zavedeme možnost odečíst si z daní do určitého limitu platby za pečovatelské služby.
- Budeme daňově podporovat vícezdrojové financování dlouhodobé péče.

Rozpočty obcí a krajů

- Rozšíříme možnosti obcí při stanovení koeficientu základní sazby daně z nemovitosti.
- Obce, kraje i stát získají díky zdanění těžby více peněz z dobývání nerostných surovin na svém území. Pamatovat budeme i na přilehlé obce.

Pro lepší budoucnost

- Místo účelového zaklekávání podpoříme proklientský přístup Finanční správy vůči občanům.
- Podpoříme a zlepšíme systém víceletého financování v prioritních oblastech.
- Budeme motivovat firmy k ekologickému provozu, prověříme možnost snížení DPH u všech ekologických výrobků.
- Spotřební daně budou zohledňovat škodlivost.

- Zjednodušíme a zlepšíme využívání evropských fondů (Národní plán obnovy, Modernizační fond, Operační program Spravedlivá transformace), které mohou významně přispět k hospodářskému růstu.
- Soustředíme se na výzvy spojené s environmentálními cíli potřebnými pro růst ekonomiky, např. dekarbonizace, digitální transformace, oběhové hospodářství, rozvoj alternativních paliv a nízko a bezemisních vozidel či výzkum, vývoj a inovace.

Finance – transparentnost

- Budeme klást důraz na systém zpětné kontroly a hodnocení efektivity vynaložených výdajů.
- Zavedeme jednotnou veřejnou evidenci dotací ze státního rozpočtu.
- Prosadíme pravidla transparentního doložení skutečných majitelů společností, které čerpají dotace, investiční pobídky a získávají veřejné zakázky.
- Provedeme revizi v oblasti regulace cen. V oblastech, kde je nezbytně nutné ji ponechat, zajistíme, aby dopady na regulované subjekty, odvětví i spotřebitele byly přiměřené. Odstraníme problematické duplicity v pravomoci vykonávat cenové kontroly a kompletně revidujeme předpisy pro oblast cenové regulace a cenové kontroly.
- Provedeme komplexní revizi systému kontrol veřejných prostředků s důrazem na posílení prvků hospodárnosti, efektivity a účelnosti a na snižování administrativní zátěže na straně kontrolovaných osob.

Průmysl a obchod

Preambule

Před Českou republikou stojí zásadní výzvy v podobě důsledků pandemie covid-19 a bezprecedentní energetická krize. Zároveň čelí velkým globálním změnám v technologické a environmentální oblasti a potřebné transformaci ekonomiky.

Pečlivě zvolíme ty nejvhodnější nástroje nejen pro zachování, ale i pro další posílení konkurenceschopnosti českého průmyslu. Snížíme zátěž firem i živnostníků a podpoříme aktivity výrobců s cílem zvýšit podíl finálních výrobků na jejich celkové produkci. Budeme dále aktivně prosazovat zájmy ČR v EU a provádět cílenou proexportní politiku. Prioritou je také podpora rozvoje jaderné energetiky a obnovitelných zdrojů s důrazem na energetickou bezpečnost, soběstačnost, klimatické cíle a dostupné dodávky energií.

Česká republika také musí nakročit mezi inovační lídry a dále ve svůj prospěch rozvinout potenciál digitálních a nových technologií. Proto budeme klást důraz na kvalitní vzdělávání, podporu výzkumu a vývoje, zavádění inovací a na nezbytný přechod k udržitelné a digitální ekonomice. Zaměříme se na podporu digitální transformace podniků a nových technologií v podnikatelské sféře.

Průmysl

- Green Deal je pro nás příležitostí, jak investicemi do udržitelného rozvoje, čistých a obnovitelných zdrojů a cirkulární ekonomiky výrazně modernizovat českou ekonomiku, zvýšit kvalitu života a zlepšit životní prostředí. Vynaložené veřejné finanční prostředky musí směřovat do takových řešení, která povedou ke snížení emisí skleníkových plynů.
- Při vyjednávání konkrétních opatření na půdě EU budeme zohledňovat možné sociální a ekonomické dopady a specifické podmínky ČR.
- Připravíme dopadové studie pro jednotlivé návrhy a totéž budeme iniciovat i vůči Evropské komisi.
- Podpoříme na evropské úrovni zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, které přispěje k dosažení klimatických cílů EU a podpoře domácího a evropského průmyslu.
- Při projednávání regulatorních návrhů vždy důkladně posoudíme dopady na průmysl a celou ekonomiku v ČR a zohledníme specifika jednotlivých sektorů.
- Předložíme návrh zákona o informačním modelování staveb a vystavěného prostředí (BIM), který umožní využívání a sdílení dat pro přípravu staveb, jejich povolování a užívání v průběhu doby jejich životnosti (digitální dvojčata).

Hornictví a surovinová politika

- Limity těžby uhlí jsou pro nás konečné a neprolomitelné.
- Transparentně a spravedlivě využijeme zdroje z EU k transformaci energetiky a průmyslu a ke zvýšení kvality života v postižených regionech. Zvláštní pozornost si zaslouží strukturálně postižené kraje – Karlovarský, Moravskoslezský a Ústecký.
- Vytvoříme podmínky pro energetickou transformaci a rozvoj uhelných regionů a budeme kontinuálně pokračovat v naplňování programu řešení ekologických škod vzniklých před privatizací hnědouhelných těžebních společností v Ústeckém a Karlovarském kraji a programu revitalizace Moravskoslezského kraje, a to zejména při revitalizaci území postiženého bývalou hornickou činností.

Energetika

- Do konce roku 2023 připravíme aktualizaci Státní energetické koncepce ČR s ohledem na klimaticko-energetické cíle EU.
- Budoucnost české energetiky vidíme v kombinaci jaderné energie a decentralizovaných obnovitelných zdrojů s důrazem na technologickou neutralitu a vědecké poznání. Tyto zásady musí být také respektovány v regulatorním rámci EU pro udržitelné financování (taxonomie) a v pravidlech veřejné podpory. Neustoupíme od úsilí uznat jadernou energetiku jako udržitelnou aktivitu a zemní plyn jako klíčové transformační palivo v procesu dekarbonizace.
- Přispějeme k rehabilitaci fotovoltaiky, protože ji považujeme v našich geografických podmínkách za klíčový obnovitelný zdroj. Přispějeme ke zřízení nových fotovoltaických zařízení na minimálně sto tisících střech do roku 2025.
- Do konce roku 2022 připravíme nový energetický zákon, který bude obsahovat principy a požadavky na komunitní energetiku, vlastníkům se zjednoduší instalace zařízení na domech, získanou energii budou moci sdílet nebo prodávat. Obce a společenství podpoříme v jejich snahách zjednodušit administrativu ve stavebnictví. Bude posílena ochrana zákazníků a posíleny nástroje státu pro výkon dohledu nad energetickým trhem.
- Uhelné elektrárny budou odstavovány pod podmínkou zajištění dostatečných záložních kapacit. Nepřipustíme rozpad centrálního zásobování teplem, využijeme kombinovanou výrobu elektřiny a tepla a narovnáme podmínky na trhu. Přechod teplárenství k nízkoemisním zdrojům připravíme tak, aby se skokově nezvýšily ceny. Pro dekarbonizaci teplárenství připravíme urychleně strategii, kterou projednáme s relevantními partnery. Budeme vytvářet podmínky pro energetickou transformaci a rozvoj uhelných regionů tak, aby byl možný odklon od uhlí do roku 2033.
- Budeme jednat o navýšení prostředků v Modernizačním fondu a jejich skutečném využití pro transformaci a modernizaci země. Prostředky Modernizačního fondu a z výnosů emisních povolenek využijeme efektivně k modernizaci energetiky a teplárenství a průmyslu i úsporných opatření, ze kterých budou těžit občané i malí a střední podnikatelé. Prostředky budou využity i na kompenzaci dopadu energetické krize.
- Vzroste význam zemního plynu jako přechodného zdroje k vyrovnávání výkyvů. Nárůst jeho podílu nás ale nesmí geopoliticky ohrozit. Budeme se snažit získat podíl na terminálu LNG v sousední zemi, abychom měli přístup k více zdrojům.
- Legislativně vylepšíme fungování dohledu státu při prodeji a distribuci elektrické energie. Pro malé výrobce energie vytvoříme legislativní podmínky pro dodávání energie do sítě za férovou cenu.
- Česko přestane zaostávat v šetření energií. Ve veřejných zakázkách zohledníme celý životní cyklus a podpoříme efektivnější nakládání s energiemi ve státních budovách.
- Budeme pokračovat v programu Zelená úsporám (zateplování, výměna kotlů, instalace FVE ve spojení s bateriemi, tepelná čerpadla s FVE).
- Budeme pokračovat ve veřejné podpoře výzkumu a vývoje v energetice se zaměřením na nízkouhlíkové technologie.
- Budeme pokračovat v rozvoji chytrých sítí. Cílem bude zajistit vysokou spolehlivost, kvalitu a bezpečnost dodávek elektrické energie a posílit digitalizaci a automatizaci distribuční a přenosové soustavy.
- Budeme klást větší důraz na zvyšování energetické účinnosti hospodářství a renovace budov včetně veřejných jako jeden z klíčových pilířů energetické a klimatické politiky EU a ČR.

Jaderná energetika

- Budeme podporovat rozvoj jaderné energie. Docílíme tak naplnění klimatických závazků a zajištění dlouhodobé náhrady za emisní zdroje.
- V EU budeme prosazovat pro jadernou energetiku rovné podmínky s ostatními nízkouhlíkovými zdroji.
- Podpoříme dlouhodobý provoz stávajících jaderných bloků a výstavbu nového zdroje v Dukovanech pod podmínkou, že ho nebudou stavět ruské ani čínské firmy. Připravíme podklady pro rozhodnutí o dalších blocích ve stávajících jaderných lokalitách Temelín a Dukovany.
- Posílíme výzkum a vývoj a mezinárodní spolupráci v jaderné energetice a připravíme koncepci využití malých modulárních reaktorů v ČR.
- Budeme pokračovat v přípravě hlubinného úložiště radioaktivního odpadu. Posílíme práva dotčených obcí při případném rozhodování o umístění hlubinného úložiště. Budeme vyhodnocovat i jiná řešení, než je konečné umístění hlubinného úložiště v ČR.

Podpora podnikání

- Umožníme vést účetnictví a daňovou evidenci v eurech.
- Budeme pokračovat ve snižování byrokratické zátěže firem i živnostníků.
- Dotvoříme strukturu inovačních center a testbedů (referenčních center) nových technologií.
- Otevřeme trh práce zájemcům o práci ze třetích zemí, zajistíme digitalizaci a výrazné zrychlení procesu vyřizování žádostí o pracovní povolení.
- Zatraktivníme vydávání zaměstnaneckých akcií.
- Budeme pracovat na zvyšování konkurence na telekomunikačním trhu.
- Zmodernizujeme programy pro rozvoj dlouhodobé kvalifikace tak, aby reagovaly na změny v ekonomice. Připravíme sadu opatření, která rychle zjednoduší podnikání v ČR. Podnikatelský balíček sestavíme na základě analýzy podnikatelského prostředí i přeměření administrativní zátěže podnikatelů a bude průběžně aktualizován.
- Zajistíme efektivní spolupráci jednotlivých kontrolních orgánů a snížíme tím administrativní zátěž či výkladové nejasnosti.
- Zajistíme financování rozvoje inovačního prostředí a start-upů. Podpoříme koordinaci podpory start-upů poskytovanou státními institucemi a regionálními inovačními subjekty, aby se k začínajícím podnikatelům dostaly informace a bylo možné existující programy reálně a efektivně využívat.
- Zaměříme se na podporu malých a středních podniků. Zjednodušíme dotační programy určené pro tyto podniky.
- Využijeme jako základ podpory malých a středních podniků v ČR opatření obsažená ve Strategii podpory MSP v ČR pro období 2021–2027.
- Chceme usilovat o zvýšení podílu projektů s vysokou přidanou hodnotou („mozkovny“) a s vysokým podílem výzkumu a vývoje v rámci české ekonomiky, zejména daňově podpoříme reinvestice navázané na výzkum a vývoj. Zachováme účelné investiční programy, zvláště pro nejmenší podniky. Investice veřejného sektoru budeme směřovat do efektivního využívání brownfieldových lokalit pro rozvoj podnikání bez nutnosti záboru nových půd.

- Budeme podporovat modernizaci a zvyšování konkurenceschopnosti průmyslu a celé ekonomiky ČR založené na vysoké přidané hodnotě, inovacích, podnikavosti, kreativitě, růstu produktivity práce a kapitálu a tvorbě prostředí pro finální produkci.

Podpora rozvoje digitální ekonomiky

- Podpoříme rozvoj digitální ekonomiky a společnosti v investičních oblastech budování sítí s velmi vysokou kapacitou, včetně podpory regionů při budování vysokorychlostních sítí na území obcí, podpoříme vývoj smart aplikací postavených na standardu 5G.
- Budeme podporovat využívání nových technologií a zároveň budeme systematicky podporovat výuku digitálních dovedností napříč vzdělávací soustavou v rámci aktivní politiky zaměstnanosti.

Podpora exportu a internacionalizace firem

- Zvýšíme odolnost české ekonomiky zajištěním bezpečného investičního prostředí a podporu diverzifikace dodavatelských toků.
- Exportérům budeme otevírat dveře do třetích zemí. Do konce roku 2022 vytvoříme novou strategii podpory exportu a internacionalizace firem. Zacílíme na průřezové sektory, inovativní firmy a výrobce finálních produktů s vysokou přidanou hodnotou a přizpůsobíme jejich potřebám jednotlivé nástroje.
- V zájmu ozdravení ekonomiky a podpory českých exportérů budeme prosazovat plnou funkčnost vnitřního trhu EU a principy otevřeného globálního obchodu.
- Zajistíme rychlé a efektivní využití evropských strukturálních a investičních fondů. Programy podpor budou založeny na jednoduchých, stabilních a přehledných podmínkách.

Sociální a rodinná politika

Preambule

Česká republika se nachází ve složité době, kdy se společnost, ekonomika i veřejné rozpočty vzpamatovávají z dopadů nekončící koronavirové pandemie, inflace, a navíc i aktuální energetické krize. Úspěšná cesta z této krize vede přes sociálně soudržnou společnost vzdělaných, odpovědných a aktivních lidí, která je zároveň nezbytným předpokladem pro dlouhodobě udržitelný rozvoj společnosti. Jejím základem jsou fungující stabilní rodiny, participující občanská společnost a místní komunity, důstojná práce a dostupná kvalitní sociální péče a sociální služby.

Nezbytná opatření, reformy a změny budeme provádět sociálně citlivým způsobem s ohledem na nejvíce zranitelné členy společnosti, s důrazem na podporu rodin a dlouhodobě stabilní důchodový systém, aktivní politiku zaměstnanosti a vyváženou ochranu práv zaměstnanců a zaměstnavatelů. Dále bude důraz kladen na dostupnost sociálních služeb, podporu při zajištění dostupného bydlení a boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Společnost a stát jsou na takové výši, jakým způsobem se starají o své nejzranitelnější členy.

Rodinná politika a zaměstnanost

- Rodina a její stabilita je důležitou hodnotou a pro vládu významnou prioritou, proto podpoříme flexibilnější pracovní úvazky rodičům, nabídneme větší možnosti, jak sladit rodinný a profesní život, aby si lidé mohli dovolit věnovat více času dětem a péči o blízké.
- Prostřednictvím daňových nástrojů a zjednodušeným systémem sociálních dávek zajistíme, aby práce a náklady spojené s výchovou dětí a péčí o blízké osoby neznamenaly propad životní úrovně.
- Podpoříme kratší pracovní úvazky, včetně výhodného zdanění, slevou na pojistných odvodech, celkově zvýšíme flexibilitu zákoníku práce v zájmu zaměstnavatelů i zaměstnanců. Veřejná správa a organizace půjdou příkladem v nabídce slaďování práce a péče pro své zaměstnance.
- Zavedeme jednotný portál veřejné správy pro on-line podporu zaměstnavatelů.
- Zachováme důležitou roli tripartity v jednáních o pracovněprávních a sociálních otázkách.
- Dokončíme cílený program na podporu udržení zaměstnanosti, po notifikaci tzv. kurzarbeitu připravíme pružně příslušné nařízení vlády.
- Rozšíříme nabídku služeb pro děti, zachováme dětské skupiny a podpoříme služby a péči o nejmenší děti, zvýšíme kvalitu a dostupnost těchto služeb.
- Nastavíme finanční podporu podle věku dítěte a náročnosti péče s cílem zvýšit kvalitu a dostupnost.
- Zajistíme dostatek kapacit pro školní kroužky a jiné aktivity po vyučování.
- Umožníme flexibilnější distribuci péče v rodině. Rodičovský příspěvek budou moci dostávat i prarodiče.
- Cíleně se zaměříme na specifické potřeby samoživitelů, rodin s více dětmi a rodin s handicapovaným členem.
- Podpoříme ve spolupráci s MZd rozvoj paliativní péče, včetně terénní, dětské hospicové péče a profesionálního provázení pozůstalých rodin.

- Zpřehledníme a budeme podporovat síť poradenských zařízení pro rodinu v krizi, služeb a aktivit zaměřených na primární prevenci.
- Sjednotíme systém péče o ohrožené rodiny a děti ze tří resortů do gesce MPSV.
- Název MPSV doplníme o tematiku rodiny.
- Zajistíme efektivnější pomoc ohroženým dětem podle potřeb dětí a rodin.
- Upřednostníme vyrůstání dětí v rodinách místo v ústavech, zejména u nejmladších dětí.
- Podpoříme dlouhodobé i přechodné pěstouny, zavedeme celostátní registr pěstounů.
- Podpoříme kraje, aby transformovaly služby pro ohrožené děti, posílily kapacity sociálně aktivizačních služeb pro rodiny a zlepšily systém výběru a přípravy pěstounů.
- Podpoříme a zkvalitníme systém náhradní rodinné péče, včetně oddělení příbuzenské péče a péče pěstounské.
- Budeme prosazovat opatření zamezující zneužití dětí v právních sporech mezi rodiči, vyjasníme kompetence sociálních pracovníků v kompetenčních opatrovnických procesech.
- Zvýšíme limity pro dohody o provedení práce a pracovní činnosti.
- Zavedeme automatickou valorizaci minimální mzdy.
- Jasně definujeme podmínky pro zjednodušení přílivu pracovní síly.
- Rozšíříme dostupnost poradenství v řešení exekucí a dluhových pastí.

Sociální služby a sociální dávky

- Zavedeme víceleté financování sociálních služeb s výhledem na 3 roky a to tak, aby nové financování zohledňovalo regionální potřeby.
- Konkrétními opatřeními podpoříme rozvoj domácí sociální a zdravotní péče, terénních služeb a vznik služeb pro rodiny a domácnost.
- Zasadíme se o provedení systémových změn k integraci a provázání sociálních a zdravotních služeb dlouhodobé péče.
- Podpoříme rodinné pečující.
- Podpoříme dostupnost potřebných pomůcek a podpůrných technologií, psychosociální podporu hrazenou státem, informovanost a vzdělávání včetně přímé finanční podpory. Cílem je rozvoj sítě odlehčovacích služeb a služeb pro osoby se speciálními potřebami.
- Podpoříme transformaci pobytových zařízení na zařízení menšího, komunitního typu.
- Připravíme novelu zákona o sociálních službách, která přinese eliminaci administrativní a byrokratické zátěže v rámci poskytování sociálních služeb a s důrazem na kvalitu služeb.
- Zajistíme valorizaci finančních zdrojů pro sociální služby a příspěvku na péči.
- Zajistíme spravedlivé odměňování pracovníků v sociálních službách a v sociální oblasti.
- Podpoříme transparentnost a online komunikaci mezi klienty sociálních služeb, příjemci sociálních dávek, poskytovateli sociálních služeb a pracovníky resortních úřadů.
- Zajistíme propojenost resortních úřadů, online podávání žádostí a uveřejnění informací o systému pomoci a dostupnosti služeb, podpory a dávek.
- Zrevidujeme proces přidělování pomůcek ze zdravotního pojištění a přes úřad práce s cílem podpořit dostupnost moderních technologií.

- Budeme aktivně začleňovat osoby se zdravotním postižením do společnosti a na pracovní trh, zrevidujeme současný systém podpory jejich zaměstnávání.
- Prosadíme přijetí zákona o sociálním podnikání.
- Zjednodušíme a zrychlíme proces přiznávání finanční pomoci pro osoby se zdravotním postižením, zejména příspěvku na péči a invalidních důchodů.
- Provedeme změny v posuzování ze strany Lékařské posudkové služby a v sociálním šetření sociálními pracovníky.
- Podpoříme zapojení soukromých zdrojů do financování sociálních služeb při zachování sociálních pojistek.
- Odstraníme „body zlomu“ z dávkových a daňových systémů s cílem, aby lidé nezůstávali v pastech chudoby a byli více motivováni k pracovní aktivitě.
- Zrychlíme digitalizaci a zjednodušíme administrativu, včetně online formy a důsledné kontroly.
- Zajistíme, aby se nesnížila životní úroveň ohrožených skupin, ale aby zároveň nedocházelo ke zneužívání systému.
- Zvážíme zavedení systému valorizací tam, kde je potřeba zajistit větší předvídatelnost, např. u rodičovského příspěvku nebo životního minima.

Důchodový systém

- Realizujeme a do konce roku 2023 předložíme skutečnou důchodovou reformu s cílem nastavení stabilního systému férových důchodů.
- Připravíme návrh důchodové reformy, který se bude skládat ze dvou hlavních složek a třetí, dobrovolné, základní složka se zvýší a bude reflektovat požadavky na důstojnost života ve stáří a finanční možnosti státu.
- Zásluhová složka bude vycházet z odvodů do pojistného systému a počtu vychovaných dětí.
- Dobrovolná složka bude zřízena ve formě státního nebo veřejnoprávního fondu inspirovaná zahraničními zkušenostmi.
- Zachováme a budeme podporovat soukromé penzijní spoření.
- Dále vylepšíme informace o předpokládané výši důchodů v důchodové kalkulačce, včetně možnosti doplňovat podklady online a zjistit si údaje o odpracovaných letech včas.
- Podpoříme seniory pracující v důchodovém věku a více jim zohledníme celkové odpracované roky.
- Zkrátíme dobu potřebnou pro dosažení nároku na důchod.
- Do náhradní doby vrátíme dobu studia.
- Umožníme dřívější odchody do důchodu zaměstnancům v náročných profesích za větší odpovědnosti zaměstnavatelů.
- Zavedeme fiktivní vyměřovací základ prodloužení vyloučené doby pro péči.
- Bonus za vychované děti dostanou současné poživatelky důchodů.
- Zavedeme dobrovolný společný vyměřovací základ manželů.
- Zvýšíme vdovské a vdovecké důchody.
- Zavedeme možnost platit 1 % svého důchodového pojištění rodičům nebo prarodičům.
- Podpoříme dobrovolné penzijní spoření, např. ve formě účtu dlouhodobých investic.

Zdravotnictví

Preambule

Podpoříme oblast „veřejného zdraví“ programy na podporu prevence a zdravou výživu. Prevence je nejefektivnější přístup, jak předcházet nemocem, zvyšovat kvalitu života a podporovat zdraví našich občanů. Právě podpora této doposud zanedbávané oblasti má za cíl posunout kvalitu zdraví českých seniorů na stejnou úroveň, jaká je ve vyspělých státech Evropské unie.

Kvalitní a dostupnou zdravotní péči pro všechny bez regionálních rozdílů považujeme za jeden z pilířů moderního a úspěšného státu. K zajištění tohoto cíle je nutné zdravotnímu systému poskytovat nezbytnou podporu ve formě transparentního, předvídatelného a odpovídajícího finančního zajištění. Proto plánujeme jeho financování minimálně ve dvouletém horizontu.

Zaměříme se na posílení vzdělávání lékařů, mladých vědců i výzkumníků. Budeme zjednodušovat předatestační přípravu, kontrolovat její kvalitu. Posílíme roli školitelů, která je zcela zásadní.

S onemocněním covid-19 se musíme naučit žít. Nebudeme donekonečna omezovat zdravotní péči pro ostatní pacienty. Z covid-19 se musí stát další závažné onemocnění, které umí zdravotnictví řešit a předcházet závažnému průběhu tohoto virového onemocnění. Během pandemie se jasně ukázalo, že občany matou stanoviska různých „mediálních odborníků“. Proto vytvoříme ve spolupráci s Českou lékařskou společností Jana Evangelisty Purkyně (ČLS JEP) všeobecně respektovanou a srozumitelnou odbornou autoritu, která bude odborná stanoviska formulovat. Inspirací pro nás je německý Kochův institut, který fungoval výtečně nejenom během pandemie. Základem bude ve spolupráci s ČLS JEP do konce ledna 2022 založení Národního institutu pro zvládání pandemie, který bude ve spolupráci s Vědeckou radou MZ odbornou a nezávislou oporou Ministerstva zdravotnictví.

Financování, ekonomika a role zdravotních pojišťoven

- Zahájíme diskuzi o potřebě a vhodnosti cenové konkurence zdravotních pojišťoven. Zavedeme možnost dobrovolného doplňkového připojištění.
- Posílíme veřejnou kontrolu nad finančními prostředky na úhradu zdravotní péče. Zavedeme systematické hodnocení nákladů a přínosů nových technologií a vydávání doporučených klinických postupů. Do konce roku 2022 vytvoříme samostatný panel Agentury pro zdravotnický výzkum s cílem vytvářet klinické doporučené postupy. Jejich doporučení bude reflektovat i Přístrojová komise Ministerstva zdravotnictví.
- Prosadíme víceleté financování a plánování úhrad zdravotní péče. Budeme pokračovat v implementaci CZ-DRG do úhrad a odstraníme nerovnosti v úhradách i v dalších segmentech. Do konce volebního období prosadíme pravidelnou valorizaci plateb za státní pojištěnce.

Kvalita a dostupnost zdravotní péče

- Učiníme kroky ke zvýšení transparentnosti, zejména k dalšímu rozvoji systematického měření kvality poskytovaných služeb ze strany Kanceláře zdravotních pojišťoven i dalších subjektů.
- Podpoříme sdílení informací mezi poskytovateli a pacienty, tedy urychlený rozvoj digitalizace českého zdravotnictví a propojení systémů jednotlivých zdravotnických zařízení.
- Budeme přísně kontrolovat realizaci odpovědnosti pojišťoven za tvorbu sítě zdravotnických kapacit a její rovnoměrnou distribuci včetně lékařské pohotovostní služby. Ve spolupráci s pojišťovnami vytvoříme systém monitoringu a správy čekací doby na plánované zákroky a plánovaná vyšetření. Zavedeme elektronické monitorování volných kapacit pro možnosti registrace u některých specializací lékařů (praktický, zubní, ženský, dětský).

- Zavedeme pravidelné reportování důležitých dat přímo řízených organizací MZ a systematický controlling pomocí elektronických nástrojů – vyhodnocování výsledků s jasným dopadem do praxe.
- Zavedeme personální, investiční a provozní benchmarking přímo řízených organizací.
- Podnikneme kroky ke sjednocení stížnostní agendy u poskytovatelů zdravotních služeb.
- Podpoříme ženy v jejich volbě poskytovatele péče v těhotenství, při porodu i po něm tím, že zpřístupníme péči porodních asistentek s důrazem na kontinuálnost péče poskytované jednou osobou.

Vzdělávání zdravotníků

- V rozvoji vzdělávání je zásadní stabilizace systému bez dalších neustálých změn.
- Nastavíme vstřícnější a efektivnější model postgraduálního vzdělávání lékařů i nelékařských oborů. K tomu bude mimo jiné sloužit přímá finanční podpora studia nelékařských oborů, stomatologie a financování kmene i odměny školitelů ze státního rozpočtu dle analýzy počtu potřebných v jednotlivých oborech.
- Prioritou budou i motivační programy pro návrat našich špičkových vědců ze zahraničí.
- Studentům budou garantovány jasné vzdělávací plány, čas na přípravu a odstraňování nadbytečných formalit v atestačním a kvalifikačním vzdělávání. Do poloviny roku 2022 novelizujeme vyhlášku o vzdělávání tak, aby se zjednodušila zkouška po kmeni.
- Upravíme kompetence lékařů i nelékařských pracovníků tak, aby odpovídaly moderním trendům v medicíně, vzdělání i zkušenostem jednotlivých zdravotníků.

Prevence a výživa – zlepšení zdraví obyvatelstva

- Vytvoříme prostředí podporující zdravý životní styl a návrh realizace se zapojením všech relevantních složek společnosti, zejména pojišťoven, škol, zaměstnavatelů a neziskového nevládního sektoru. Budeme reformovat primární péči a posilovat primární a sekundární prevenci nemocí a zvyšovat zdravotní gramotnost a odpovědnost občanů za vlastní zdraví.
- Podpoříme zavedení dietního stravování ve školách a školkách. Podpoříme produkci lokálních potravin s důrazem na kvalitu a prevenci civilizačních chorob a také přidanou hodnotu v místě produkce a do konce roku 2022 připravíme legislativní podmínky pro tuto změnu.
- Zaměříme se na zavedení inovativních forem péče zaměřených na prevenci a management chronických nemocí – kardiovaskulární choroby, diabetes, onkologická onemocnění, psychiatrická onemocnění. Do konce roku 2022 podpoříme vznik dalších komplexních center zdravotní péče.
- Zaměříme se na finanční motivaci zdravotních pojišťoven, poskytovatelů zdravotních služeb a pacientů v oblasti prevence.
- Zajistíme ve spolupráci s MPSV kvalitní a dostupné sociální služby pro lidi s autismem a funkčním postižením.
- Aktivním přístupem k reformě psychiatrické péče zefektivníme a zmodernizujeme léčbu duševních onemocnění a snížíme jejich dopady na společnost, a to i pro dětské pacienty.
- Zvýšíme dostupnost preventivních intervencí, díky čemuž dokážeme snížit výskyt psychiatrických onemocnění a jejich dopad na zdravotní systém.
- Posílením terénních služeb a vhodnějším ukotvením CDZ (center duševního zdraví) zlepšíme regionální pokrytí a dosah sítě psychiatrické péče.

- Při řešení problematiky závislostí budeme uplatňovat politiku postavenou na vědecky ověřeném a vyváženém konceptu prevence rizik a snižování škod, přičemž zajistíme dostatečné financování jak preventivních programů, tak i služeb a regulace návykových látek, které bude odpovídat míře jejich škodlivosti.

Vzdělávání a sport

Preambule

Budoucnost každé vyspělé země je úzce spjata s kvalitou vzdělávání. Náš vzdělávací systém proto musí umět reagovat na výzvy, které před ním stojí, a mít takové školy, které dokážou připravit naše děti a mladé občany pro život ve společnosti 21. století. Klíčovým dokumentem je v tomto směru Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, která byla připravena ve spolupráci jak s odbornou veřejností, tak na bázi shody napříč politickým spektrem. Před koaliční vládou stojí zásadní úkol, kterým je uvést tento strategický dokument do života a do podoby, která se dotkne každodenního života každé vzdělávací instituce v České republice.

Důležitým úkolem koaliční vlády je získat pro školství více finančních prostředků tak, aby veřejné výdaje na vzdělávání a školské služby odpovídaly v poměru k HDP alespoň úrovni průměru zemí OECD. To zajistí zvyšování kvality vzdělávání od mateřských, základních, základních uměleckých, středních, vyšších odborných a vysokých škol a konzervatoří až po instituce poskytující celoživotní vzdělávání. Vzdělávání, základní i aplikovaný výzkum a uplatňování jeho výsledků ve společnosti přispívá k řešení globálních a lokálních výzev v oblastech zdraví a kvalitního života, historického a kulturního dědictví, udržitelného rozvoje, technického pokroku, bezpečnosti, práv a rovnosti ve společnosti. Česká republika musí reagovat na tyto výzvy současného světa, demografický vývoj a být sebevědomou a konkurenceschopnou zemí. Klíčem, jak to dokázat, je pro koaliční vládu právě důraz na vzdělávání a výzkum.

Podpora škol a pedagogických pracovníků

- Garantujeme kvalitní platové ohodnocení pedagogických pracovníků a udržíme jejich platy na úrovni 130 % průměrné hrubé měsíční mzdy. Důraz budeme klást na udržení 20% podílu nadtarifních složek platu a jejich efektivní využívání. Připravíme a zavedeme systém profesního růstu pedagogů jako nástroje profesní podpory.
- Výrazně zlepšíme podmínky pro výkon učitelského povolání, zejména dostatečným rozšířením odborné podpory učitelů ve školách, včetně podpory začínajících učitelů do konce roku 2022.
- Ve spolupráci s pedagogickými fakultami a fakultami připravujícími učitele posílíme motivaci pro výběr učitelského povolání a zasadíme se o reformu profesní přípravy učitelů s důrazem na praktické dovednosti.
- Legislativně ukotvíme a více zpřístupníme podpůrné pozice na školách do konce roku 2024.
- Podpoříme učitele v individualizaci výuky, práci s různorodými kolektivy dětí a žáků, rozvíjení potenciálu žáků se sociálním a jiným znevýhodněním. Zvláštní pozornost budeme věnovat rozvoji talentů a práci s mimořádně nadanými žáky.
- Vytvoříme podmínky pro posílení klíčové role ředitele školy – pedagogického lídra, včetně snížení administrativní zátěže mj. díky rozvoji informačního systému veřejné správy s termínem do září 2023.
- Zajistíme investice do výstavby a rekonstrukce vzdělávací infrastruktury, i s maximálním využitím evropských fondů. Zajistíme dostatečné finanční prostředky na pořízení a rozšíření nabídky digitálních učebních pomůcek (včetně ICT techniky), ale stejně tak na rozvoj digitálních dovedností učitelů i dětí, žáků a studentů.
- Mateřské školy podpoříme zkvalitněním metodického vedení a institucionálním zavedením pozic podpůrných pracovníků.

Kvalita vzdělávání

- Zlepšíme kvalitu výuky na základních a středních školách tím, že do konce roku 2023 dokončíme revize rámcových vzdělávacích programů s důrazem na objem, obsah a aktuálnost učiva a zajistíme podmínky pro jejich implementaci ve školách, čímž dosáhneme zlepšení kvality výuky na základních a středních školách, zvětšení prostoru pro týmovou spolupráci, rozvoj kreativity žáků a individuální přístup k nim.
- Zaměříme se na snížení celkového objemu učiva a podpoříme kvalitu (porozumění) před kvantitou (memorováním).
- Budeme klást důraz na rozvoj gramotností, znalostí a dovedností potřebných v každodenním životě. Zaměříme se na podporu občanského vzdělávání, etické výchovy, finanční i mediální gramotnosti a kritického myšlení. Promění se výuka dějin 20. století s důrazem na nedemokratické režimy a společenský extremismus.
- Budeme aktivně řešit regionální rozdíly v kvalitě vzdělávání. Podpoříme školy v regionech s podprůměrnými výsledky vzdělávání pomocí intervenčních programů. Budeme rovněž podporovat práci s rodinami dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí a dětí s odlišným mateřským jazykem. Systém společného vzdělávání zachováme a podrobíme jej pečlivé revizi, aby opravdu odrážel potřeby žáka i možnosti škol. V zařízeních ústavní a ochranné výchovy posílíme prevenci a upravíme podobu náhradní péče o děti tak, aby se co nejvíce přiblížila rodinnému prostředí.
- Zaměříme se na ověřování získaných kompetencí a gramotností v uzlových bodech vzdělávání a na základě toho připravíme změny v přijímacích, maturitních i závěrečných zkouškách, včetně důrazu na jejich digitalizaci.
- Další prioritou je podpora gymnázií a všeobecného vzdělávání. V odborném vzdělávání chceme rozvíjet celostátně ukotvené modely spolupráce škol s firemní sférou a legislativně upravit další prvky podporující duální vzdělávání v modifikované podobě přizpůsobené podmínkám v ČR, tzn. s využitím co nejširších možností a forem dobrovolné spolupráce škol a firem, včetně podpory pro firmy, které se do tohoto systému rozhodnou vstoupit.
- Podpoříme kvalitní vzdělávání na základních uměleckých školách a v konzervatořích.
- Zvýšíme podporu celoživotního učení na základě partnerské spolupráce státu, zaměstnavatelů a odborů. Upravíme legislativní rámec pro celoživotní učení a nastavíme role a odpovědnost partnerů v systému. Ve spolupráci se zaměstnavateli a jejich sektorovými radami zaktualizujeme Národní soustavu kvalifikací a zásadně posílíme meziresortní spolupráci v této oblasti, a to i s ohledem na propojení s Národní soustavou povolání.
- Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků posílíme o nabídku kvalitních a vzájemně propojitelných vzdělávacích programů, včetně online vzdělávání. Připravíme nástroje pro hodnocení jejich kvality.
- Budeme rozvíjet ucelený systém digitálních vzdělávacích zdrojů a posilovat jejich dostupnost.
- Budeme podporovat organizace pracující s dětmi a mládeží, dobrovolnictvím a zaměříme se rovněž na podporu neformálního vzdělávání a jeho propojování s formálním vzděláváním.

Vysoké školy, výzkum a vývoj

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy bude v této oblasti úzce spolupracovat s ministryní pro vědu, výzkum a inovace.
- Do ledna 2024 upravíme systém financování vysokých škol tak, aby více zohlednil kvalitní výuku a vzdělávání v profesně orientovaných studijních programech.

- Budeme se podílet na dalším rozvoji a zavádění Metodiky hodnocení M17+, zejména v segmentu vysokých škol, a to včetně souvisejícího posílení institucionálního financování.
- Podpoříme flexibilní formy vzdělávání a uznávání výsledků předchozího učení. Ve spolupráci s vysokými školami do září 2022 podpoříme rozšíření nabídky profesních bakalářských programů tak, aby lépe reflektovaly potřeby trhu práce.
- Podpoříme digitalizaci činností přímo souvisejících se zajištěním vzdělávací činnosti a administrativních úkonů spojených se studijní agendou.
- Na základě předem stanovených kritérií do ledna 2023 podpoříme vybrané instituce v jejich snaze o excelenci, aby byly špičkovými výzkumnými univerzitami se zabezpečeným dlouhodobým institucionálním financováním. Posílíme možnost jejich strategického řízení.
- Připravíme reformu doktorského studia a jeho financování s cílem vytvořit maximálně vstřícné podmínky pro kvalitní rozvoj nastupující vědecké generace.
- Budeme usilovat o zvýšení finanční alokace na podporu základního výzkumu. Budeme dále motivovat mobilitu výzkumných pracovníků, internacionalizovat prostředí výzkumných organizací a podporovat cílené bilaterální i multilaterální kontakty s klíčovými mezinárodními partnery.
- Na základě systému pravidelného hodnocení s mezinárodní účastí investičně a provozně podpoříme dlouhodobou udržitelnost špičkových výzkumných infrastruktur a jejich propojení na mezinárodní struktury.

Sport

- Přeměníme Národní sportovní agenturu ve funkční organizaci, která bude transparentně rozdělovat dotace. Prioritou je aktivní pohyb dětí a mládeže.
- Pro rok 2023 aktualizujeme investiční programy Národní sportovní agentury tak, aby zohledňovaly možnosti regionů a měst a jasně určovaly, jak se samosprávy budou podílet na sportovních aktivitách a investicích.
- Zavedeme víceleté financování sportu a budeme usilovat o transparentní vícezdrojové financování.
- Zabezpečíme trvání dotačních programů, aby sportovní organizace měly jistotu financování své činnosti a rozvoje. Neinvestiční programy nastavíme tak, aby se daly čerpat jednodušeji a již od začátku roku.
- Při budování sportovišť jsou prioritou školní sportovní areály a multifunkční sportoviště odpovídající technickým parametrům konkrétních sportů.
- Budeme podporovat vznik ucelených a optimalizovaných areálů, kde se budou připravovat sportovci v příbuzných sportovních odvětvích. Podpoříme vznik sportovních center.
- Zvláštní investiční program vymezíme pro infrastrukturu, která splňuje parametry mezinárodních požadavků.
- Budeme podporovat dostupná sportoviště pro děti, rodiny, seniory a handicapované sportovce, která budou zohledněna v prioritách Národní sportovní agentury.
- Budeme podporovat všechny volnočasové organizace (Skaut, Sokol, Orel atd.) a obdobné aktivity občanské společnosti. Posílíme investiční dotace MŠMT pro volnočasové organizace.

Věda, výzkum a inovace

Preambule

Věda, výzkum, vývoj a inovace jsou jednou ze zásadních investic do budoucnosti naší země, její prosperity a konkurenceschopnosti, kvality života všech jejích obyvatel i soudržné a zároveň odolné společnosti. Vědecké poznání, stejně jako výzkumné a inovační aktivity, jsou výchozím předpokladem pro budování ekonomiky s vyšší přidanou hodnotou, pro kulturní a duchovní rozvoj společnosti i pro celkovou modernizaci veřejné správy a realizaci veřejných politik založených na datech. Jsou také nezbytnou podmínkou pro úspěšná a udržitelná řešení aktuálních společenských výzev a pro schopnost adekvátní a flexibilní reakce na nastupující megatrendy, včetně digitální a zelené tranzice.

Česká republika musí mít ambici zařadit se mezi evropskou špičku v oblasti excelence, vědy, výzkumu a inovací, a to v celém spektru oborů. Prostřednictvím vědy a výzkumu posílíme kritické myšlení a schopnost chápat svět v širších souvislostech a přispějeme ke společnému vnímání reality kolem nás.

Moderní, koordinovaný a transparentní systém řízení

- Nastavíme funkční a přehledné koordinační mechanismy pro účinnou spolupráci mezi jednotlivými aktéry vědeckovýzkumného systému na všech jeho úrovních a pro efektivní rozvoj jeho jednotlivých součástí. Zvláštní pozornost budeme věnovat nastavení podpory excelentních výzkumných pracovišť.
- V návaznosti na důkladnou analýzu a širokou diskusi a s přihlédnutím k příkladům zahraniční dobré praxe, připravíme komplexní novelu zákona o podpoře výzkumu a vývoje s cílem snížení administrativní zátěže, odstranění roztříštěnosti a zjednodušení celkového systému řízení i podpory.
- V koordinaci s relevantními partnery aktualizujeme priority vycházející z dlouhodobých národních a evropských politik a veřejné prostředky budeme cílit zejména do těchto priorit.
- Jako poučení z pandemie covid-19 navrhneme nástroje podpory výzkumu, vývoje a inovací v krizových situacích. Pozornost budeme také věnovat strategicky důležitým oborům, které ve stávajících podmínkách zaostávají.
- Zaměříme se na vyhodnocování nástrojů podpory na výzkum, vývoj a inovace, např. v oblasti aplikovaného výzkumu a transferu technologií, jako nutné podmínky úspěšné podpory hospodářství.
- V oblasti hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací dokončíme zavádění Metodiky 17+ a budeme ji nadále rozvíjet ve všech segmentech výzkumných organizací.
- Posílíme roli sítě vědeckých diplomatů i pro úspěšný přenos zahraniční dobré praxe.

Lidé ve vědě, výzkumu, vývoji a inovacích

- Budeme klást důraz na řízení kvality lidských zdrojů v oblasti vědy, výzkumu, vývoje a inovací a rozvoj jejich potenciálu.
- K našim prioritám bude patřit slaďování profesního a rodinného života, zvýšení podílu žen ve vědě, posilování motivace mladých vědců k výzkumné kariéře, vytvoření atraktivního pracovního prostředí pro špičkové české i zahraniční výzkumné pracovníky, podpora mezinárodní i národní mobility i návratová politika.

Financování výzkumu, vývoje a inovací

- Zvýšíme celkové výdaje na výzkum, vývoj a inovace. Zaměříme se na využívání synergického efektu v podobě kombinace a propojování různých druhů zdrojů pro navyšování investic do oblasti vědy, výzkumu, vývoje a inovací.
- Odstraníme fragmentaci systému financování a sjednotíme pravidla národních dotačních programů. Stabilizujeme institucionální podporu a zacílíme a zefektivníme účelovou podporu.
- Vytvoříme podmínky pro vyšší zapojení soukromých investic do vědy a výzkumu. Na základě analýz ke komplementaritě nástrojů přímé a nepřímé podpory budeme motivovat firmy, aby reinvestovaly své výnosy do vědeckovýzkumné činnosti.
- Podpoříme větší využívání komunitárních zdrojů v souvislosti s podporou excelentních výzkumných pracovišť.

Transfer technologií

- Podpoříme transfer výsledků výzkumných a inovačních aktivit s cílem úspěšně je zavádět do praxe, a to jak v podnicích, tak ve veřejné správě. Podpoříme spolupráci vědy s průmyslem.
- Zefektivníme podporu transferu a komercializace výsledků výzkumu se záměrem posílit spolupráci akademické sféry především s malými a středními podniky.
- S přihlédnutím k příkladům domácí i zahraniční dobré praxe zlepšíme stimulující podmínky pro vznik výzkumných start-upů a spin-offů.

Publicita vědy, výzkumu, vývoje a inovací

- Nastavíme otevřenou komunikaci s médii, vědeckou a výzkumnou komunitou, žáky, studenty i pedagogy a aplikační sférou.
- Zaměříme se na popularizaci výsledků vědy, výzkumu a inovací, na vytváření zájmu a zvyšování obecného povědomí o vědeckých tématech, a tím posílíme důvěru ve výsledky české vědy a výzkumu.
- Pozornost budeme věnovat efektivnějšímu sdílení informací ve vědě, výzkumu, vývoji a inovacích díky využití moderních a inovativních technologií.

Kultura

Preambule

Kultura spoluvytváří hodnoty a vnáší do našich životů krásu. Kultura spojuje, protože posiluje soudržnost společnosti. Je tmelem, který nás spojuje napříč národem, i mostem mezi námi, našimi předky a budoucími generacemi. Má také svůj ekonomický rozměr. Za pomoci rozumné politiky státu může generovat značné finanční zdroje, zaměstnávat řadu lidí a zlepšovat obraz naší země za hranicemi. Naším cílem je proto posílení místa kultury v životě české společnosti.

Toho chceme dosáhnout nejenom posílením financování celé kulturní oblasti, ale i přípravou legislativních norem, které budou odpovídat stavu kultury, památkové péče i médií v 21. století. Zaměříme se na aktualizaci autorského práva, podporu regionální kultury i propagaci české kultury v zahraničí. Zvláštní důraz budeme klást na posílení transparentnosti a stability veřejnoprávních médií, protože nezávislost sdělovacích prostředků je nezbytnou podmínkou odolné demokracie. Ze stejného důvodu zvýrazníme důležitá historická výročí a posílíme paměťové instituce připomínající období totalitních režimů.

Financování kultury

- Rozpočet Ministerstva kultury (bez náhrad církvím a náboženským společnostem) budeme v tomto volebním období směřovat k 1 % státního rozpočtu.
- Nejpozději do poloviny roku 2023 připravíme zákon o veřejných kulturních institucích.
- Zlepšíme podporu kultury v regionech, nastavíme jasný systém podpory krajských, obecních a neziskových institucí i významných kulturních projektů, včetně podpory regionální kulturní infrastruktury. Podpoříme formou konzultací a sdílení mezinárodních kontaktů města ucházející se o titul Evropské hlavní město kultury.
- Budeme prosazovat trvalé vyšší daňové zvýhodnění mecenášství a sponzoringu jako krok k funkčnímu vícezdrojovému financování kultury.

Od živé kultury po kulturní dědictví

- Budeme všestranně podporovat živou kulturu, podnikání v kultuře a vytvářet podmínky pro jejich rozvoj.
- Podpoříme rozvoj muzeí a galerií, které pečují o hmotné kulturní dědictví.
- Zvláštní pozornost budeme věnovat institucím připomínajícím dějiny a oběti totalitních režimů 20. století a podporovat tak činnost paměťových institucí. Podpoříme přípravu klíčových projektů v této oblasti, jako je Památník Lety, věznice v Uherském Hradišti nebo Rudá věž smrti ve Vykmanově u Ostrova.
- Podpoříme kulturní a kreativní odvětví, včetně systematické a trvale udržitelné podpory filmového průmyslu prostřednictvím filmových pobídek.
- Prosadíme transformaci Státního fondu kinematografie na Státní fond audiovize včetně strategické podpory herního průmyslu.
- Podpoříme rozvoj knihoven i jejich roli lokálních kulturních a komunitních center jako klíčovou veřejnou službu.
- V návaznosti na upravený stavební zákon připravíme analýzu nedostatků současné právní úpravy památkové legislativy. Následně bude připravena technická a věcná novelizace problematických částí zákona se zohledněním naléhavosti jednotlivých změn a zajištěním

udržitelnosti památkové péče.

Kultura a vzdělávání

- Ve spolupráci s MŠMT propojíme nabídku vzdělávání v oblasti kultury a mediální gramotnosti s revizí rámcových vzdělávacích programů.
- Budeme hledat cesty ke zvýšení vizuální a čtenářské gramotnosti, která má zásadní vliv na orientaci v dnešní informacemi zahlcené době. Ve vzdělané a kulturní zemi musejí být knihy a učební pomůcky bezpodmínečně považovány za nezbytné zboží.
- Prostřednictvím dotačních titulů, příspěvkových organizací a meziresortní pracovní skupiny MK a MŠMT prohloubíme nabídku kulturních a uměleckých vzdělávacích programů a projektů v kontextu probíhající revize rámcových vzdělávacích plánů.
- Budeme připomínat a propagovat nejdůležitější historická výročí a osobnosti.

Autorská práva pro 21. století

- Autorské právo přizpůsobíme realitě 21. století, protože prudký rozvoj technologií s sebou přináší nové možnosti tvorby a šíření autorských děl. Zajistíme jak náležitou ochranu duševního vlastnictví autorů, nakladatelů, vydavatelů a producentů, tak i respektování ostatních lidských práv a svobod, jako jsou svoboda projevu, právo na přístup k informacím, ke kultuře a vzdělání.
- Citlivě implementujeme směrnici o autorském právu na jednotném digitálním trhu s důrazem na práva uživatelů tak, aby se podpořily různé možnosti legálního využívání autorských děl a dalšího chráněného obsahu, ať už prostřednictvím služeb na vyžádání nebo platforem pro sdílení obsahu, ve školách a také knihovnami, muzei, galeriemi a dalšími paměťovými nebo výzkumnými institucemi, a zároveň byli tvůrci za užívání jejich děl spravedlivě odměňováni.

Svobodná a transparentní média veřejné služby

- Zaměříme se na udržitelnost financování veřejnoprávních médií, což je základní podmínka jejich nezávislosti.
- Do systému volby Rady ČT a ČRo zapojíme Senát. Příslušné změny právních předpisů prosadíme během roku 2022.
- Hospodaření veřejnoprávních médií podrobíme kontrole Nejvyšším kontrolním úřadem, což posílí jejich transparentnost.

Zahraniční politika

Preambule

Zahraniční politika České republiky se bude opírat o ukotvení v Evropské unii a NATO a o dobré vztahy se všemi sousedními státy. Česká republika musí být aktivním členem Evropské unie a NATO hájícím zájmy svých občanů. Budeme klást důraz na stabilní partnerství s demokratickými zeměmi po celém světě, na ochranu lidských práv a demokracie a prosazování českých ekonomických zájmů a evropských hodnot ve světě.

Členství v Evropské unii považujeme za klíčové a prospěšné pro ČR a jsme připraveni se úspěšně zhostit předsednictví Rady EU ve 2. pololetí roku 2022. V Evropské unii je pro nás zásadní zachování volného pohybu lidí, služeb, zboží a kapitálu a principů subsidiarity a proporcionality. Aktivní členství v EU chceme stavět i na tradičně velmi dobrých vztazích s našimi sousedy.

Zahraniční věci

- Budeme rozvíjet co nejužší přátelské vztahy na všech úrovních s našimi sousedy a strategickými partnery v rámci EU.
- Spolupráce ve Visegrádské skupině bude součástí našich vazeb na všech úrovních.
- Budeme prosazovat intenzivní česko-německé vztahy v celé šíři spektra vzájemné spolupráce a prohloubíme strategický dialog.
- Budeme prosazovat co nejtěsnější transatlantickou vazbu a rozvíjet blízký vztah s USA jak bilaterálně, tak v multilaterálních formátech.
- Nadále budeme rozvíjet dobré vztahy s Velkou Británií, a to nejen v ekonomické a bezpečnostní, ale i v kulturní, vědecké, vzdělávací a dalších oblastech.
- Budeme rozvíjet tradiční strategické partnerství s Izraelem, zejména v oblasti bezpečnosti, vědy, výzkumu a inovací.
- Budeme nadále prohlubovat spolupráci s demokratickými partnery v indo-pacifické oblasti (jako například Indie, Japonsko, Korejská republika, Tchaj-wan a další).
- Provedeme revize vztahů s Ruskem a Čínou.
- Hlásíme se ke spolupráci v rámci Trojmoří.
- Budeme rozvíjet dialog se Svatým stolcem, podnikneme kroky ke sjednání nové smluvní úpravy vzájemných vztahů a zasadíme se o její ratifikaci.
- Podpora demokracie, lidských práv a občanské společnosti je morálně správná, je však také pro náš stát výhodná. V minulosti nám naše lidskoprávní a transformační politika dokázala zajistit místo v centru evropské politiky. Obnovíme tradici „havlovské“ zahraniční politiky včetně podpory rozvojové a transformační spolupráce.
- Do konce roku 2023 předložíme Parlamentu ČR ke schválení zákon sankcionující hrubá porušení lidských práv (tzv. Magnitského zákon).
- Budeme dbát na propojování humanitární, transformační, rozvojové a ekonomické spolupráce. Rozvojovou pomoc chápeme jako investici do podpory růstu hospodářské úrovně rozvojových zemí a zároveň vidíme příležitost podpory budoucích návazných projektů českých firem.

- Prosazování českých ekonomických zájmů i hodnot ve světě bude integrální součástí zahraniční politiky. Orientaci vnějších ekonomických vztahů zaměříme na podporu úspěchu českých značek, inovací, unikátních řešení s orientací na koncového zahraničního zákazníka. Českým firmám budeme pomáhat se vstupem na nové trhy.
- Do diplomacie vrátíme profesionalitu, zmodernizujeme a zefektivníme fungování Ministerstva zahraničních věcí ČR.
- V rámci obnovy po pandemii budeme dbát na důsledné rušení omezení cestování. Budeme podporovat obnovení českého zahraničního obchodu, vědecké a kulturní spolupráce a vzdělávání tam, kde pandemie koronaviru vedla k omezením.

Evropské záležitosti

Preambule

Členství v Evropské unii považujeme za klíčové a prospěšné pro ČR. Jsme připraveni se úspěšně zhostit předsednictví Rady EU ve 2. pololetí roku 2022 a vrátit Česku pověst spolehlivého a respektovaného partnera. V našem zájmu je demokratická, nebyrokratická, sociálně spravedlivá a obchodně otevřená EU s důrazem na dodržování občanských svobod. Budeme aktivně usilovat o posilování integrace směrem k dokončení jednotného vnitřního trhu s důrazem na volný pohyb lidí, služeb, zboží, kapitálu a dat, účinné ochraně vnějších hranic a k pevné transatlantické vazbě. Pro tyto dlouhodobé priority budeme aktivně hledat podporu u členských států EU s podobnými zájmy.

Koordinace evropských politik

- Prosadíme systematickou přípravu české pozice k jednotlivým návrhům na evropské úrovni. Budeme zpracovávat kvalitní analýzy očekávaných dopadů na ČR, které usnadní prosazování našich pozic v EU i jejich vysvětlování české veřejnosti. Za tímto účelem zavedeme závazné postupy pro hodnocení dopadů regulace v souladu s mezinárodně obvyklými metodikami, zejména se zřetelem na sociální oblast, konkurenceschopnost, životní prostředí a vnější bezpečnost.
- Profesionálně a zodpovědně připravíme české předsednictví Rady EU a zasadíme se o to, aby přínosy byly pro ČR dlouhodobé. Do příprav zapojíme rovněž zástupce sociálních partnerů.
- Budeme podporovat prohlubování jednotného vnitřního trhu včetně širších pracovních příležitostí, financování mobility pro studenty, volného cestování napříč Evropou a zvláštní pozornost budeme věnovat také ochraně spotřebitelů. Důraz budeme klást rovněž na posílení konvergence a přibližování životní úrovně ve všech regionech, což je pro fungování vnitřního trhu klíčové.
- V rámci pravidelné revize stávajícího víceletého rozpočtového rámce EU budeme aktivně usilovat o zajištění dostatečných prostředků zejména na oblast bezpečnosti a obrany, ochrany životního prostředí, digitalizace a popandemické obnovy ekonomik.
- Zlepšíme schopnost ucházet se o prostředky z centrálně řízených programů EU, zejména v oblasti vědy, výzkumu a technologických inovací. Budeme aktivně podporovat zapojení ČR do důležitých projektů společného evropského zájmu (IPCEI). Jde nám přitom o posílení naší konkurenceschopnosti v Evropě i ve světě a podporu inovačního ekosystému.
- Podpoříme efektivní využívání evropských finančních prostředků v ČR. Peníze ze strukturálních a kohezních fondů na období 2021–2027 použijeme na výstavbu klíčové infrastruktury a zvláštní pozornost budeme věnovat posilování soudržnosti.
- V oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU budeme prosazovat pevné transatlantické vztahy, proces rozšiřování EU o země západního Balkánu a budeme aktivním hráčem v rozvoji Evropské politiky sousedství, zejména Východního partnerství. Stejně tak budeme podporovat unijní angažovanost ve Středomoří i vůči zemím Sahelu.
- Budeme podporovat takovou reformu EU, která upřednostní principy subsidiarity a proporcionality a zajistí pravomoci členských států tak, aby nevzrůstal demokratický deficit.
- Budeme prosazovat přístup k migraci bez povinných kvót a prevenci nelegální migrace v místě vzniku a ve státech, kudy vedou migrační trasy.

- Zlepšíme mechanismy informování českých občanů o záležitostech Evropské unie a povedeme s nimi otevřený dialog o dlouhodobých prioritách ČR v EU i o budoucnosti EU jako celku.
- Vytvoříme systém podpory profesního uplatnění občanů ČR v institucích, orgánech a agenturách EU tak, aby v době vzniku nového institucionálního rámce byli Češi významněji zastoupeni v klíčových pozicích.
- Budeme podporovat strategické partnerství s Francií zejména s ohledem na společnou spolupráci v rámci předsednického tria.
- Převezmeme v rámci předsednictví Radě EU záštitu nad výroční mezinárodní konferencí Evropské platformy paměti a svědomí (Platform of European Memory and Conscience).

Obrana

Preambule

Obrana země je základní úlohou státu. Bez zajištění bezpečnosti není stabilita a bez stability není prosperita. Vzhledem ke zhoršujícímu se bezpečnostnímu prostředí jsou nutné investice do obranyschopnosti naší země. Základem obrany České republiky je členství v NATO. Budeme se zasazovat o to, aby naše země měla silnou armádu pro kolektivní obranu svého území a svých národních zájmů. Musíme být platným a respektovaným spojencem v rámci Severoatlantické aliance, který plní své závazky, zejména v oblasti financování obrany a výstavby vojenských schopností. Budeme usilovat o to, aby si NATO nadále zachovalo vedle vojenské akceschopnosti i politickou soudržnost a schopnost sjednocovat Západ proti vnějším hrozbám. Budeme dále rozvíjet a posilovat transatlantickou vazbu. Ambice Evropské unie v oblasti obrany nesmějí být konkurenční vůči Severoatlantické alianci, ale naopak musejí být v souladu.

Budeme dbát nejen o rozvoj a modernizaci ozbrojených sil, ale také domácího obranného a bezpečnostního průmyslu. Prosadíme větší investice do výzkumu a vývoje a rozvoj připravenosti obyvatel na krizové situace. Nedemokratickým státům neumožníme přístup ke klíčové infrastruktuře ČR.

Moderní, akceschopná a stabilní armáda

- Budeme navyšovat výdaje na obranu země v souladu s našimi aliančními závazky tak, aby dosáhly úrovně 2 % HDP už v rozpočtu na rok 2025. Budeme prosazovat legislativní zakotvení této úrovně obranných výdajů jako minimální hranice.
- Do konce roku 2022 předložíme legislativní návrh systému dlouhodobě stabilního a efektivního financování armády a její modernizace formou „obranného fondu“.
- Zefektivníme akviziční proces. Budou zahájeny či dokončeny klíčové projekty modernizace.
- Do roku 2023 aktualizujeme strategické dokumenty (například Obrannou strategii ČR, Koncepci výstavby Armády ČR 2030 a další).
- Do roku 2023 předložíme novelizaci zákona o zadávání veřejných zakázek s ohledem na specifika obranných akvizic.
- Posílíme financování projektů vědy a výzkumu v oblasti obrany a bezpečnosti a budeme investovat do moderních technologií v oblastech, jako jsou kybernetická obrana a autonomní zbraňové systémy (například robotika a umělá inteligence).
- Podpoříme zapojení českého obranného průmyslu do projektů financovaných z Evropského obranného fondu a Inovačního fondu NATO.
- Budeme usilovat o zajištění kvalitních podmínek pro vojáky a výkon jejich služby a o plnění náborových cílů.
- Do konce roku 2022 předložíme ústavní novelu, na základě které by vláda mohla akceschopněji rozhodnout o vyslání vojáků například za účelem osvobození občanů ČR či do zahraničních operací v rámci Sil velmi vysoké pohotovosti NATO.
- Do poloviny roku 2022 předložíme návrh mandátu pro vyslání ozbrojených sil do zahraničních misí a operací na období let 2023 a 2024. Nasazování naší armády mimo území ČR bude v souladu s našimi definovanými zahraničně-politickými zájmy. Prioritou je zajišťování kolektivní obrany a stability na východní a jižní hranici Severoatlantické aliance, boj s terorismem a řešení migrace v místech, kde vzniká (například subsaharská Afrika).

Připravený stát

- Zaměříme se na posilování odolnosti státu a společnosti vůči hybridním hrozbám a prohloubíme spolupráci se spojenci v této oblasti.
- Do roku 2023 předložíme legislativní návrhy v oblasti ochrany kritické infrastruktury, přípravy na krize a krizového řízení tak, aby mohl být do přípravy na krize ve větší míře zapojen domácí bezpečnostní a obranný průmysl. Jeho odolnost budeme posilovat i dalšími nástroji, mj. cvičeními na zvládání krizí mezi státem a soukromým sektorem.
- Od roku 2022 vytvoříme podmínky pro budování zabezpečené a efektivní komunikační platformy, která bezpečně propojí státní správu a kritickou infrastrukturu. Tato platforma nabídne bezpečné, standardizované a auditovatelné řešení zohledňující bezpečnost a obranu kyberprostoru, včetně bezpečnosti dodavatelských řetězců.
- Podpoříme rozvoj domácích výrobních kapacit a know-how pro dodávky výstroje, výzbroje a služeb pro ozbrojené síly a bezpečnostní sbory ČR. Budeme vyžadovat aktivní zapojení českého průmyslu do akvizic ze zahraničí, odpovídající našim možnostem. Upravíme legislativu tak, aby se zvýšila podpora exportu produktů a služeb českého bezpečnostního a obranného průmyslu, včetně pomoci se zárukami, financováním a prodeji formou vláda–vláda.

Připravení občané

- Budeme dále zvyšovat atraktivitu aktivní zálohy. Do roku 2023 provedeme vyhodnocení stávajícího systému a navrhneme jeho úpravy. Budeme podporovat službu studentů v aktivní záloze a přechody příslušníků aktivní zálohy do profesionální armády.
- Zasadíme se o systematickou přípravu občanů na krizové situace, zejména mladé generace.
- Zachováme práva legálních držitelů zbraní. Do poloviny roku 2023 schválí vláda nařízení za účelem naplnění zákona o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost ČR, který předpokládá vytvoření systému střelecké přípravy pro plnění úkolů při zajišťování obrany ČR.
- Zajistíme důstojné podmínky pomoci a podpory jak druhoválečným, tak novodobým veteránům.
- Budeme náležitě pečovat o pietní místa a válečné hroby nejen na našem území, ale i v zahraničí.
- Zvláštní důležitost pro povědomí občanů o významu obrany vlasti a pro rozvoj národního cítění má udržování a budování vojenských tradic, připomínání významných hrdinů a jejich činů. Budeme proto o paměť národa důkladně pečovat a významné milníky a tradice připomínat s náležitou vážností.

Vnitřní bezpečnost a veřejná správa

Preambule

Ministerstvo vnitra bude nejen ministerstvem bezpečí, ale také efektivní, moderní a profesionální veřejné správy.

Veřejná správa musí být dostupná jak v území, tak prostřednictvím digitálních služeb. Významnou součástí veřejné správy je také územní samospráva. Je nezbytné zajišťovat podmínky pro její kvalitní výkon a chránit samosprávu před nedůvodnými nebo nepřiměřenými dopady nové právní regulace.

Budeme dále pečovat o zvyšování dostupnosti a přehlednosti pramenů práva.

Volby

- Zavedeme korespondenční volbu pro Čechy v zahraničí. Usnadníme voličům získávání voličských průkazů a zmodernizujeme správu voleb.

Veřejná správa

- Na základě inventury všech agend státu do konce roku 2022 představíme konkrétní plány na snížení počtu úřednických míst. Zbytečné úřední úkony zrušíme a potřebné služby zefektivníme.
- Upravíme služební zákon tak, aby úřady fungovaly efektivněji, byly otevřené a posilovaly svou kompetenci. Zhodnotíme a zjednodušíme strukturu státní správy. Už v prvních kolech výběrových řízení na vedoucí místa bude možné připustit účast zájemců mimo státní službu. Stát půjde příkladem ve využívání flexibilních a zkrácených úvazků.
- Uděláme revizi platových tabulek. Provedeme takové změny v platových tabulkách, aby mohla veřejná správa zaměstnávat špičkové odborníky dle situace na trhu práce (právníky, informatiky, urbanisty apod.).
- Zavedeme měření výkonu a efektivity státních (veřejných) služeb pomocí benchmarkingu jako u soukromých firem (rozsah agendy, náklady na výkon agendy, institucionální zajištění, úroveň digitalizace).
- Zachováme smíšený model veřejné správy – přenesená působnost zůstane na územních samosprávách (obcích a krajích) s adekvátním příspěvkem na výkon státní správy.
- Zpřehledníme a zjednodušíme povinnosti občanů a podnikatelů vůči státu ve spolupráci s profesními a podnikatelskými organizacemi prostřednictvím sdílené platformy. Zrušíme zbytné nebo duplicitní povinnosti ve spolupráci se zástupci komerčního a neziskového sektoru. Podpoříme vznik platformy pro zvýšení srozumitelnosti a přehlednosti právního řádu.
- Sjednotíme poplatkové a odvodové povinnosti občanů a podnikatelů. Platby bude možné uhradit na jednotném inkasním místě.
- Budeme sjednocovat a koordinovat činnost kontrolních orgánů a snižovat zátěž obcí a krajů kontrolami. Vyloučíme duplicitní kontroly. Zajistíme sdílení poznatků mezi kontrolními orgány.
- Všechny platby vůči veřejné správě včetně kolků bude možné hradit platební kartou či bezhotovostně.
- Zjednodušíme veřejné zadávání, zvýšíme transparentnost, vydáme metodické pokyny k zadávání pro jednotlivé druhy komodit a služeb (stavební zakázky, ICT zakázky, právní služby, ekonomické poradenství, konzultace, audity…) tak, aby mohli veřejní zadavatelé při svých nákupech lépe vyvážit požadavky jak na cenu, tak na kvalitu a další nefinanční kritéria. Posílíme odbornost při zadávání strategických zakázek.

- Zlepšíme přípravu, kontrolu a zrychlíme postup při přezkumu výběrových řízení a veřejných zakázek. Více podpoříme nástroje předběžné tržní konzultace jako důležité součásti zadávání veřejných zakázek.
- Součástí veřejné správy bude silná centrální autorita s potřebnou pravomocí v oblasti ICT, která bude mít silný mandát vůči všem organizačním jednotkám veřejné správy včetně jejich zřizovaných a příspěvkových organizací. Bude vybavená dostatečnou metodickou, rozpočtovou, legislativní i kontrolní pravomocí, aby byla schopná napříč veřejnou správou prosazovat efektivní, bezpečnou a dlouhodobě udržitelnou digitalizaci veřejné správy.

Bezpečnost

- Do konce roku 2022 zřídíme při Úřadu vlády ČR pozici „Poradce pro národní bezpečnost" jako nadresortního koordinátora hybridních hrozeb, dezinformací a dalších závažných nadresortních bezpečnostních problematik. Na Úřadu vlády tak vznikne platforma pro koordinaci a komunikaci mezi subjekty bezpečnostní politiky s cílem zajistit užší spolupráci zpravodajských a bezpečnostních složek a efektivní postup proti dezinformacím a hybridním hrozbám.
- Zavedeme pravidla pro transparentnější fungování médií: uvedení vydavatele, majitelů, významných sponzorů a zveřejňování finančních výkazů.
- Adaptujeme se na vývoj bezpečnostního prostředí a prosadíme odbornější přístup k obraně v informačním prostoru. Obrana proti dezinformacím musí být rychlá a škálovatelná. Po vzoru zahraničí připravíme legislativní i nelegislativní opatření, která umožní lépe se bránit proti škodlivým dezinformacím, aniž by byla narušena svoboda slova.
- Do konce roku 2023 připravíme revizi legislativy pro krizové řízení a kritickou infrastrukturu a případně upravíme také kompetenční zákon. Nastavíme efektivní krizové řízení spočívající v revizi typových plánů pro zvládání krizových situací, v analýze současných bezpečnostních hrozeb, přípravě na krizové situace (pandemie, povodně, sucha, blackouty, průmyslové havárie, kybernetické útoky, měkké cíle…) a jasném posílení funkce a činnosti krizových orgánů, zejména Ústředního krizového štábu.
- Zavedeme systematickou přípravu občanů a spolků na krizové situace (kurzy pro středoškoláky a dobrovolně také pro veřejnost).
- Vytvoříme novou Bezpečnostní strategii České republiky, která bude vycházet z výsledků nově provedeného auditu národní bezpečnosti, nové Strategické koncepce NATO a Strategického kompasu EU. Bezpečnostní strategie aktualizuje bezpečnostní hrozby a bude lépe definovat odpovědnost jednotlivých složek systému, včetně role národního bezpečnostního poradce.
- Zachováme stabilní systém zpravodajských služeb a podpoříme standardní podmínky pro jejich činnost. Připravíme pro každou ze zpravodajských služeb (BIS, ÚZSI a VZ) moderní právní úpravu, která bude odpovídat současné úloze zpravodajských služeb a požadavkům, které na ně klade bezpečnostní situace a hrozby třetí dekády jednadvacátého století. Naplníme zákon v oblasti ustavení Orgánu nezávislé kontroly zpravodajských služeb.
- Do konce roku 2022 zpracujeme strategické materiály, které napomohou rozvoji a dlouhodobé koncepci bezpečnostních sborů, a s účinností od roku 2024 novelizujeme zákon o služebním poměru bezpečnostních sborů a zákon o GIBS. Odstraníme zbytečnou byrokratickou zátěž.
- Zajistíme kvalitní legislativu pro nákupy a akvizice bezpečnostních sborů a integrovaného záchranného systému (IZS) s důrazem na podporu domácího průmyslu, vědy a výzkumu. Do poloviny roku 2022 zpracujeme a schválíme Strategii hasičského záchranného sboru.
- Budeme hledat možnosti, jak zlepšit stávající systém integrovaného záchranného systému (např. začleněním horské služby, dalších záchranářských organizací a státních hmotných rezerv).

- Podpoříme náborové motivační programy pro bezpečnostní sbory. Zasadíme se o udržení konkurenceschopnosti IZS na trhu práce. Zajistíme sociální jistoty pro nové, stávající a odcházející pracovníky bezpečnostních sborů.
- Nadále budeme přispívat ke zlepšení materiálního vybavení sborů dobrovolných hasičů, a to i prostřednictvím převodu použité zásahové techniky od profesionálních hasičských sborů.
- Do konce roku 2023, v rámci reformy krizové legislativy, podpoříme kvalitní a funkční spolupráci mezi složkami IZS a obecní policií, se zaměřením na její specifické postavení jako orgánu samosprávy.
- Zachováme práva legálních držitelů zbraní.
- Vytvoříme dostatečný finanční a organizační rámec pro prevenci kriminality a sociálně patologických jevů přijetím v roce 2022 nové Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 až 2027.
- Snížíme nadbytečnou byrokracii u PČR (např. nahráváním zákroků a zjednodušením spisové služby).
- S pomocí nového moderního zákona do konce roku 2023 legislativně přesně vymezíme fungování soukromých bezpečnostních agentur, obdobně jako ve většině států EU.
- Aktivně se zapojíme do dalšího vyjednávání reformy evropské migrační politiky s tím, že odmítáme řešení migračních krizí politikou povinných kvót.
- Ve spolupráci s EU a jejími členskými zeměmi navýšíme podporu pro migrační tábory mimo EU a rovněž zemím na hlavních trasách zasažených zvýšenými migračními tlaky posílením programů zahraniční pomoci MV (Pomoc na místě, Medevac) a přípravou a realizací projektů AMIF (Azylový, migrační a integrační fond).
- Realizací cílených migračních programů budeme pružně reagovat na aktuální situaci na trhu práce či potřeby a zájmy ČR, kdy objem a struktura legální migrace bude stanovena s ohledem na integrační možnosti státu.
- Prosazením nové a přehlednější právní úpravy pobytu cizinců na území ČR a digitalizací pobytové agendy od roku 2025 snížíme administrativní zátěž a zefektivníme a zjednodušíme pobytové řízení.

Digitalizace

Preambule

Sjednocení a digitalizace procesů státu jsou cestou k přátelštější, efektivnější a levnější státní správě. Naučíme stát fungovat efektivně s využitím všech moderních technologií.

Digitalizace je nejen cestou k pohodlnějšímu kontaktu občanů se státem, ale automatizace procesů také povede k efektivnějšímu fungování státu jako celku. Pro seniory a lidi se speciálními potřebami nadále zůstane papírová cesta.

Digitální služby

- Dokončíme realizaci zákona o právu na digitální služby, zejména důsledně naplníme katalog služeb veřejné správy a plán jejich postupné digitalizace nejpozději k 1. 2. 2025. Důsledně budeme vymáhat, aby mezi úřady obíhala data, nikoli občan. Pokud občan státu data jednou poskytne, už je po něm stát nesmí znovu vyžadovat. Z toho důvodu budeme rozvíjet a stabilně financovat centrálně sdílené informační systémy, zejména projekt základních registrů.
- Vytvoříme již v roce 2022 centrální koordinační tým a transformační týmy podporující digitální transformaci jednotlivých centrálních úřadů.
- Posílíme odborné a personální kapacity centrálních úřadů pro provedení digitální transformace procesů, kvalitnější zadávání veřejných zakázek a jejich následné projektové řízení. Všem transformačním týmům přidělíme dostatečné pravomoci a zdroje pro řízení a provádění digitální transformace.
- Co nejrychleji, nejpozději v roce 2023, zrušíme povinnosti nosit u sebe průkazy a dokumenty, pokud si je stát může ověřit jinak (tvorba tzv. eDokladovky), kompatibilní s elektronickými doklady EU.
- Co nejrychleji zajistíme zprovoznění systému, který bude občany včas informovat o končící platnosti všech průkazů, osvědčení, rozhodnutí a jiných dokumentů.
- Zrychlíme proces otevírání dat (open data) a aktualizace otevřených dat na všech úřadech veřejné správy. Strategické a další materiály, které si stát zadává či vytváří a nepodléhají utajení (bezpečnost a obrana státu), budou dostupné pro jiné orgány veřejné správy a v co nejširším rozsahu i veřejnosti.
- Otevřeme data komerčnímu i neziskovému sektoru a přizveme je, aby se tak podílely na rychlejším rozvoji digitálních služeb veřejné správy a privátního sektoru.
- Zajistíme uživatelsky přívětivý jednotný standard portálů veřejné správy. Ve spolupráci se zástupci podnikatelských organizací doplníme rodinu portálů veřejné správy o bezplatně přístupný Portál podnikatele, který bude zprostředkovávat jak komunikaci vůči veřejné správě, tak také komunikaci mezi podnikateli. Jeho provozem by byly pověřeny podnikatelské organizace.
- Rozšíříme funkce Czech POINTu a ve stejném rozsahu zřídíme telefonickou informační a transakční linku s asistentem. Stanou se z nich alternativní přátelské univerzální podatelny pro všechny, kdo se státem nechtějí komunikovat přes internet – online.
- Prosadíme jednotné uživatelské a programové (API) rozhraní pro komunikaci se státem. Všechny online služby budou vytvářeny uživatelsky přívětivě a budou mít obdobné a intuitivní ovládání (UX). Služby budou poskytovány v otevřených formátech. Tím podpoříme možnost komerčního a neziskového sektoru podílet se na zajištění digitálních služeb pro občany a podnikatele s možností

publikace takových služeb v rodině portálů veřejné správy při dodržení bezpečnostních a technologických standardů.

- Prosadíme moderní jednotný standard pro elektronickou spisovou službu a „digitální“ archivnictví pro dlouhodobou životnost digitálních dokumentů.
- Vytvoříme jednotné digitální tržiště (Digital Marketplace – eGov), kde budou moci orgány veřejné správy poptávat a nakupovat komoditní služby ICT pro zajištění digitálních služeb státu. (Např. jako e-shop produktů a služeb, které mají v Rakousku.)
- Vytvoříme mobilní aplikaci Portálu občana, která postupně zjednoduší komunikaci se státem a vyřizování běžných operací pro občany a firmy.
- Zprůchodníme možnost sdílení údajů ze Základních registrů na základě souhlasu občana.
- Vytvoříme podmínky pro širší využívání digitálních úkonů, jak v komunikaci se státem, tak v soukromém sektoru, například uzavírání vícestranných smluv přes internet.

Transparence

- Zrychlíme proces otevírání dat (open data) a aktualizace otevřených dat na všech úřadech veřejné správy. Strategické a další materiály, které si stát zadává či vytváří a nepodléhají utajení (bezpečnost a obrana státu), budou dostupné pro jiné orgány veřejné správy a v co nejširším rozsahu i veřejnosti.
- Otevřeme data komerčnímu i neziskovému sektoru a přizveme je, aby se tak podílely na rychlejším rozvoji digitálních služeb veřejné správy a privátního sektoru.
- Zavedeme zákony k posílení průhlednosti veřejné správy a prevence korupce. Jde zejména o jednotnou veřejnou evidenci dotací, rozklikávací rozpočty na úroveň faktur při zachování zásad obchodního tajemství.

Kybernetická bezpečnost

- Zaměříme se na posílení kybernetické bezpečnosti jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru. Vytvoříme efektivní platformu pro trvalou spolupráci veřejné správy a soukromého sektoru na ochraně společného kybernetického prostoru.
- Posílíme význam a koordinaci informační a kybernetické bezpečnosti v bezpečnostní politice státu (NÚKIB, Ministerstvo vnitra, Armáda ČR, zpravodajské služby) při zachování práva na soukromí a svobodu jednotlivce.
- Zasadíme se o spolupráci s EU, NATO a dalšími mezinárodními partnery tak, aby internet zůstal otevřený a bezpečný.
- Poskytneme součinnost s EU při řešení algoritmicky řízených platforem a sociálních sítí.
- V boji proti hybridním hrozbám budeme prosazovat ucelené řešení se zapojením všech aktérů, včetně odpovědných úřadů.
- Kritická infrastruktura bude stát na bezpečných, otevřených a auditovatelných technologiích přístupných kontrole odbornou veřejností pro hledání bezpečnostních děr (např. s využitím „bug bounty“). Samozřejmostí je zachování licenčních práv, práva na soukromí a pravidel volného trhu.
- Pro zavádění moderních služeb ICT je nezbytné usnadnit sdílení odborníků, znalostí a zkušeností mezi orgány veřejné správy (vznik národního kompetenčního centra, popř. multiresortních kompetenčních center). Vymezíme přesně a transparentně předmět činnosti kompetenčních center a státních podniků a organizací, které zajišťují ICT služby tak, aby byly zachovány principy hospodářské soutěže.

- Zrealizujeme koncept eGovernment Cloudu ve státní i komerční části a přijmeme flexibilnější pravidla pro nákup cloudových služeb v souladu se standardy EU. Zajistíme uložení osobních údajů obyvatel v bezpečných datových centrech na území ČR nebo ve státech EU.

Konektivita a rozvoj sítí

- Vytvoříme podmínky pro zajištění stabilního, rychlého a cenově dostupného internetového připojení na základě tržní nabídky komerčních poskytovatelů. Oblasti s nedostatečnou tržní nabídkou pokryjeme pomocí cílené podpory poskytovatelů, resp. zákazníků. Upravíme podmínky pro ukládání a výstavbu sítí elektronických komunikací v území tak, abychom umožnili vznik vysokokapacitních zejména optických sítí i ve vzdálených, venkovských oblastech.
- Připravíme legislativní úpravu, která zavede povinnost pro všechny, kteří staví sítě dopravní a technické infrastruktury, aby součástí jejich stavby byly chráničky či kabelovody pro vysokokapacitní zejména optické sítě.
- Vytvoříme takové podmínky, aby všechny hlavní vlakové koridory měly kvalitní pokrytí mobilními hlasovými a internetovými službami i uvnitř vlakových souprav a v tunelech.
- Zapracujeme na spuštění digitální mapy veřejné správy a krajských technických map, kde budou dostupná data o sítích dopravní a technické infrastruktury v území.
- Vytvoříme podmínky pro získání finančních zdrojů na pořízení dalších údajů a jejich aktualizaci a malým obcím pomůžeme s plněním této povinnosti. Zajistíme sdílení mezi veřejným a soukromým sektorem. Vytvoříme podmínky pro zvýšení efektivity koordinace staveb na podkladu digitální technické mapy a v ní vedených údajů o stavbách a stavebních záměrech.
- Předložíme návrh zákona o informačním modelování staveb a vystavěného prostředí (BIM), který umožní využívání a sdílení dat pro přípravu staveb, jejich povolování a užívání v průběhu doby jejich životnosti (digitální dvojčata).
- Podpoříme vzdělávací a výukové programy digitální a informační gramotnosti pro všechny generace podle jejich potřeb a úrovně znalostí a dovedností.
- Zaměříme se na VENDOR LOCK-IN (proprietární uzamčení). Provedeme analýzu existujících případů, navrhneme cestu pro jejich ukončení a zabráníme vzniku VENDOR LOCK-IN do budoucna. Software nebo jeho části vytvářené na zakázku budou otevřené (zdrojový kód bude použitelný i dalšími subjekty veřejné správy při zachování práv a ochrany duševního vlastnictví).

Regionální a místní rozvoj

Preambule

Vzrůstající rozdíly mezi regiony naší země jsou zásadní celospolečenskou výzvou. Místo, kde člověk žije, nesmí tak zásadně ovlivňovat kvalitu vzdělávání, dostupnost zdravotní péče, dopravní obslužnost i digitální konektivitu. Budeme předcházet dalšímu rozevírání nůžek mezi regiony a řešit problémy, které vedou k vylidňování venkova a pohraničí. Vytvoříme podmínky pro úspěšné a smysluplné čerpání evropských fondů a během předsednictví EU budeme aktivně prosazovat politiku soudržnosti jako účinný nástroj pro rozvoj regionů v ČR i po celé Evropě.

Dostupnost bydlení pro občany bude vláda řešit jak směrem k vlastnickému, tak i nájemnímu bydlení včetně bydlení sociálního. Nejdůležitější je v současné době zásadní zrychlení stavebního řízení ve spolupráci se samosprávami a při zachování ochrany ostatních zájmů.

Rozvoj regionů

- Při plánování strategických investic státu vždy zohledníme úroveň rozvoje a potřeby regionů tak, aby docházelo ke snižování nerovností mezi regiony. Prostřednictvím vládního Výboru pro regionální politiku zajistíme účinnou koordinaci napříč všemi resorty a posílení spolupráce vlády s kraji a obcemi.
- Úspěšně dočerpáme fondy EU z programového období 2014–2020 a zajistíme hladký rozjezd čerpání z období 2021–2027. Efektivně využijeme fondy Dohody o partnerství a Národní plán obnovy k nastartování strategických investic v regionech. Pomocí Mechanismu spravedlivé transformace a dalších nástrojů podpoříme strukturálně postižené regiony při přechodu k nízkouhlíkové ekonomice.
- Udržíme stávající financování obcí a změníme RUD krajů na základě shody s AK ČR a navýšení celkové alokace. Do finančního zajištění místních projektů více zapojíme Národní rozvojovou banku. Budeme podporovat projektovou přípravu a absorpční kapacitu v obcích a krajích.
- Naší vizí je moderní, konkurenceschopný venkov, který překonal období intenzivního zemědělství a rozvíjí se v něm místní řemesla a rodinné farmy. Je třeba zastavit odchod lidí z venkova, a tedy zajistit takovou infrastrukturu a služby, díky nimž se tam vyplatí žít a pracovat. Podpoříme především dostupnost zdravotní péče a snadnější dojíždění do práce a školy, ve spolupráci s operátory také zlepšíme pokrytí venkova vysokorychlostním internetem.
- Na základě důkladné práce s daty vytvoříme doporučenou úroveň vybavenosti pro různé typy obcí (např. pro vzdělání, lékařskou a sociální péči, veřejnou dopravu a další mobilitu, vysokorychlostní internet, komunální služby aj.). Díky tomu zacílíme pomoc podle skutečných potřeb. Na doporučenou úroveň napojíme potřebné financování.
- Pro zlepšení životních podmínek a služeb ve městech a obcích využijeme plně potenciál technologické revoluce a inovací (např. dle koncepce Smart Cities).
- Posílíme funkční spolupráci na úrovni metropolitních oblastí a aglomerací prostřednictvím Integrovaných územních investic.
- Zlepšíme fungování malých obcí (posílení meziobecní spolupráce, metoda LEADER/ CLLD, Místní agendy 21 aj.). Nebudeme obce slučovat, ale propojovat na základě dobrovolnosti.
- U vybraných centrálních úřadů provedeme analýzu jejich přesunu do regionů.
- Budeme rozvíjet přeshraniční spolupráci. V oblastech s horší dostupností zdravotní péče umožníme obyvatelům příhraničí využívat nemocnice na obou stranách hranice. Umožníme zdravotnickým záchranným službám zasahovat za hranicí na principu vzájemnosti. Vytvoříme

podmínky pro dopravní spoje a krizové řízení (např. při povodních). V rámci přeshraničních evropských programů zjednodušíme kontroly a jejich vykazování.

Bydlení, stavební zákon a územní plánování

- Podporujeme rozvoj všech typů bydlení (vlastnické, nájemní i družstevní), aby lidé našli to nejvhodnější bydlení pro svou životní fázi a konkrétní situaci.
- Během prvních dvou let volebního období připravíme zákon o podpoře bydlení, který nabídne obcím soubor volitelných nástrojů, jež umožní systematicky řešit bytovou situaci obyvatel. Zákon bude formulovat způsob a pravidla financování.
- Připravíme nové finanční nástroje na výstavbu dostupných nájemních bytů formou půjčky od EIB a garancí státu za úvěry. Nastavíme podmínky výstavby tak, aby se na konci volebního období mohlo stavět 10 tisíc nájemních bytů ročně navíc.
- V 1. pololetí roku 2022 předložíme úpravu nového stavebního zákona tak, aby bylo zajištěno rychlé, transparentní, digitální a občanovi blízké stavební řízení prostřednictvím Portálu stavebníka. Zabráníme kolapsu stavebního řízení v ČR, který by byl důsledkem destrukce smíšeného modelu veřejné správy. Ve spolupráci se samosprávami a kraji (SMO ČR, SMS ČR a AK ČR) zákon změníme a zachováme stavební úřady na místní úrovni, kde rozhodují se znalostí prostředí. Začne fungovat specializovaný stavební úřad pro strategické a rozsáhlejší liniové stavby.
- Stavební řízení bude předvídatelné, přizpůsobené různým typům staveb a vyvažující veřejné a soukromé zájmy. Stavebník bude jednat jen s jedním úřadem a ten si sám zajistí další podklady. Zavedeme institut Jednotného environmentálního povolení. Zjednodušíme podmínky u jednoduchých staveb.
- U nové výstavby bude možnost dohodnout transparentní a předvídatelná pravidla mezi samosprávami a investory. Podpoříme využívání plánovacích smluv. Odmítáme NIMBY efekt, budeme však podporovat zapojení veřejnosti a její seznámení s investorskými záměry, aniž by to řízení zdržovalo.
- Místo centralizace posílíme metodickou podporu stavebních úřadů tak, aby byl dostupný jednoznačný výklad stavebního zákona a územně plánovací dokumentace.
- Posílíme pravomoci samospráv v oblasti územního plánování. Pro velká města zachováme možnost tvorby vlastních stavebních předpisů.
- Územní plánování bude dbát na občanskou vybavenost tak, aby vznikala funkční a přátelská města, ne mrtvé rezidenční zóny a tepelné ostrovy.
- Budeme podporovat architektonické soutěže a stavební kulturu. Obcím a městům nabídneme kvalitní projekty typových bytových domů.
- Při výstavbě budeme podporovat využití lokálních, moderních a šetrných technologií a recyklovaných materiálů.
- V návaznosti na novelu stavebního zákona během volebního období zrealizujeme projekt digitalizace stavebního řízení a územního plánování. Společně s digitalizací nově definujeme katalog jednotlivých funkčních ploch v rámci územního plánování tak, aby odpovídal potřebám různé velikosti měst a obcí.
- Přesuneme více peněz na bydlení do Státního fondu podpory investic, a to i na přípravu projektových dokumentací, výkupů nemovitostí a regeneraci brownfieldů pro účely bydlení, včetně rekonstrukcí zanedbaného bytového fondu. Podpoříme nákup a případně zbourání zchátralých budov v intravilánech měst a obcí, pokud místo nich vzniknou nové domy pro bydlení.

- V průběhu první poloviny volebního období zahájíme práci na tvorbě cenové mapy pro výpočet obvyklého nájemného na úrovni ORP. Území ohrožená problematikou sociálního vyloučení budeme dále podporovat.
- Uvolníme vhodné pozemky v držení státu a převedeme je obcím za účelem výstavby bytů a související infrastruktury.
- Propojíme veřejný a privátní finanční sektor a samosprávy za účelem vytvoření vhodných programů pro zvýhodněné hypotéky na první bydlení (snížení povinné spoluúčasti, přímá pomoc státu se spoluúčastí, bonus za každé narozené dítě) a další podpůrné programy včetně podpory bydlení seniorů nebo sociálně či zdravotně handicapovaných osob. Zavedeme nové standardy pro dostupné startovací a sociální bydlení. Zajistíme, aby si senioři a osoby se zdravotním postižením mohli volit mezi bydlením v běžné domácnosti a komunitním bydlením s dostupnými službami.
- V návaznosti na konsolidaci veřejných financí snížíme DPH u výstavby či rekonstrukcí bytů a domů.
- Nejpozději v roce 2023 zkrátíme odpisovou dobu na 20 let, abychom investory motivovali k výstavbě nájemního bydlení. Snížíme též odpisovou lhůtu ostatních budov kromě bytových v případě investic s minimální spotřebou (fotovoltaické panely na střeše, využívání dešťové vody, tepelné čerpadlo pro vytápění).
- Prosadíme jasná pravidla pro sdílené ubytování, která odliší příležitostný pronájem pokoje či vlastního bytu od standardního podnikání, kde musí všichni podnikatelé jednat poctivě a v souladu s pravidly byznysu v ubytování. Pravidla sdílené ekonomiky budou vymahatelná jak pro poskytovatele, tak pro platformy působící na území naší země.
- Oživíme aktivity v mezinárodních dohodách, které usilují o udržitelnost života a bydlení ve městech, jako je Nová agenda pro města (OSN) nebo Městská agenda EU.

Veřejné zakázky

- Předložíme novelu zákona o zadávání veřejných zakázek.
- Připravíme reformu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a posílíme jeho metodickou roli tak, aby byl garantem férové soutěže umožňující rozvoj investic veřejným zadavatelům, včetně obcí a krajů.
- U veřejných zakázek také rozšíříme metodickou podporu (např. příklady dobré praxe), aby bylo jednodušší zohlednit kvalitu, celkový společenský přínos a další nefinanční kritéria. Upravíme systém tak, aby bonifikoval krátké dodavatelské řetězce, principy udržitelného rozvoje a regionální dodavatele.
- Do roku 2024 spustíme e-shop, kde úřadům nabídneme centrálně vysoutěžené produkty při minimální administrativě.

Cestovní ruch

- Využijeme značný potenciál cestovního ruchu pro podnikání, zaměstnanost a rozvoj regionů. Česká republika má všechny předpoklady být evropskou top destinací.
- Do konce roku 2023 představíme zákon o cestovním ruchu. Zlepšíme koordinaci mezi resorty, samosprávami a profesními organizacemi.
- Podpoříme restart celého odvětví (včetně oživení lázeňství) účinnou kampaní na podporu příjezdového i domácího cestovního ruchu.
- Zdigitalizujeme správu v oblasti cestovního ruchu např. systémem e-Turista (od 2024), který sníží administrativní zátěž podnikatelů i obcí a zefektivní výběr ubytovacích poplatků.

Doprava

Preambule

Jedním z klíčových úkolů státu je dostavba chybějící dopravní infrastruktury a zajištění jejího provozu. Bezpečná a funkční dopravní spojení jsou jednou ze základních podmínek dalšího rozvoje naší země a jejích regionů. Zaměříme se také na další zkvalitňování veřejné dopravy, která musí být cenově dostupná, lehce dosažitelná a musí nabídnout pohodlnou alternativu k individuální dopravě.

Stanovíme plán investic do dopravy, zajistíme stabilní rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury a zvýšíme kontrolu nad efektivitou vynaložených prostředků na dopravní stavby.

Jsme si rovněž vědomi, že rozvoj dopravy spočívá též ve využívání moderních technologií, inteligentních dopravních systémů či v digitalizaci dopravních agend, která povede k celkovému zefektivnění a odbyrokratizování veřejné správy.

Infrastruktura

Dálnice a silnice I. třídy

- Prioritně se zaměříme na pokračování stavby Pražského okruhu D0, výstavbu dalších úseků dálnice D35 a na dostavbu dálnice D1 mezi Říkovicemi a Přerovem. Do roku 2025 rozšíříme dálniční síť až o 200 kilometrů.
- Do konce roku 2025 zprovozníme obchvat Českých Budějovic a další úseky D3, prodlouží se dálnice D4, D6, D49 a D55. Dokončíme dálnici D48 včetně obchvatu Frýdku-Místku, zprovozníme tři úseky o celkové délce 21,4 km na dálnici D55 a stavby dalších částí Velkého městského okruhu v Brně na I/42. Finišovat bude stavba příhraniční části D11. Pokročí také příprava prodloužení dálnice D52, dálnice D43 a středočeské části dálnice D3. Zasadíme se o zvýšení kapacity vybraných silnic I. třídy tam, kde intenzita provozu nebude ani výhledově vyžadovat dálnici, a vybudujeme obchvaty obcí a měst trpících tranzitní dopravou.
- Počet a kapacity odpočívek a odstavných ploch na dálnicích a silnicích I. třídy na povinné přestávky řidičů kamionů v následujících letech výrazně navýšíme tak, aby počet parkovacích stání přesáhl 4,5 tisíce.
- Vyhodnotíme zkušenosti s PPP na D4 a zvážíme využití tohoto nástroje u dalších projektů dopravní infrastruktury.

Železnice

- Výstavba vysokorychlostních tratí je vládní prioritou. Zákonem ošetříme výstavbu VRT.
- Důležitou součástí celkové koncepce rozvoje železniční infrastruktury bude vedle hlavních větví VRT také moderní rychlé napojení krajských měst. Půjde konkrétně o spojení Praha – Plzeň – SRN, Praha – Liberec, Praha – Benešov – České Budějovice – AT, Brno – Slovensko, Brno – Přerov a odbočku z drážďanské VRT na Most.
- Výrazně pokročíme s přípravou klíčových staveb prvních částí vysokorychlostních tratí z Prahy do Drážďan, z Prahy do Brna, z Brna do Ostravy a z Brna do Vídně.
- Naším cílem je zmodernizovat 290 kilometrů železničních tratí, dokončit přestavbu železničních uzlů v Plzni, Pardubicích a zahájit přestavbu uzlu Česká Třebová a odstraňování úzkých hrdel navyšováním kapacity příslušných tratí a stanic v železničním uzlu Praha. Výrazně též pokročí práce na III. a IV. železničním koridoru a na přípravě železničního uzlu Brno.

- Urychlíme přípravu a realizaci stavby železničního spojení z centra Prahy na Letiště Václava Havla Praha.
- Zvyšování kapacity železniční infrastruktury umožní postupný přesun části nákladní dopravy z přetížených silnic na koleje.
- Modernizaci vedlejších i regionálních železničních tratí realizujeme v logických úsecích na maximální možnou rychlost a propustnost a v úzké spolupráci se samosprávami. Nevyužívaná nádraží budou opravována, pokud budou využitelná pro služby úřadů, nebo budou nabízena krajům, městům a obcím k dalšímu využití. Podpoříme programy pro výstavbu multimodálních překladišť, obnovu provozu a elektrizaci železničních vleček s napojením na průmyslové zóny (včetně modernizace seřaďovacích nádraží a podpory systému přepravy jednotlivých zásilek).
- Administrativně zjednodušíme a urychlíme elektrifikaci českých železnic včetně sjednocení napájecí soustavy a připravíme i legislativní oporu.

Vodní cesty

- Budeme pokračovat v rozvoji vnitrozemské vodní dopravy a rekreačního využití vodních cest.
- Zahájíme jednání s Německem o výměně českého přístavního území v Hamburku.
- Zastavíme práce na projektu kanálu Dunaj–Odra–Labe. V místech, kde nebude účelné plánovat budoucí vodní díla, uvolníme současnou územní ochranu. Budeme naopak podporovat rozvoj šetrné vodní dopravy na stávajících tocích.

Letectví

- Aktivně podpoříme revitalizaci osobní a nákladní letecké dopravy. Klíčovou roli pro budoucí rozvoj bude mít výstavba paralelní vzletové a přistávací dráhy Letiště Václava Havla Praha.
- Docílíme bezpečné integrace provozu dronů v českém vzdušném prostoru.

Veřejná doprava

- Prostřednictvím nových smluv o veřejných službách a finanční podporou umožníme rychlejší obnovu kolejových vozidel, aby bylo cestování po české železnici bezpečnější a komfortnější.
- Jednotnou jízdenku (OneTicket) budeme ve spolupráci s kraji a městy postupně rozšiřovat o jednotlivé integrované dopravní systémy. Zároveň do 30. 6. 2022 zrevidujeme státem poskytované slevy jízdného.
- V souladu s evropským tzv. IV. železničním balíčkem budeme otevírat železniční trh v co nejširším rozsahu. Po roce 2023 budou státem uzavírány smlouvy o veřejných službách na železnici především na základě nabídkových řízení.
- S kraji budeme koordinovat další rozvoj regionálních tratí a přípravu nabídkových řízení na rychlíkové a osobní vlaková spojení na regionálních tratích.
- Zaměříme se na systematické zvýšení počtu cestujících ve veřejné dopravě.

Bezpečnost

- Zasadíme se o realizaci opatření Strategie BESIP 2021–2030 a prosadíme aktualizaci sankčního systému v novele zákona o silničním provozu. Cílem je efektivnější postih nejnebezpečnějších přestupků, zvýšení bezpečnosti silničního provozu a snížení postihu u banálních přestupků.
- Podpoříme další rozvoj inteligentních dopravních systémů, včetně kooperativních, ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy, lepší informovanosti účastníků silničního provozu, optimálnějšímu využití jak kapacity infrastruktury, tak i možností vozidel s vyššími stupni automatizace.

- Na nových úsecích dálnic vybavených moderní telematikou bude možné zvýšit povolenou rychlost až na 150 km/h za podmínek dobré viditelnosti a provozu.
- Správa železnic bude modernizovat do roku 2025 více než 500 úrovňových křížení železničních tratí se silničními komunikacemi se zaměřením na nejrizikovější místa.
- Zaměříme se na větší bezpečnost na železnici, posílena bude dozorová činnost železničního provozu, aktualizován bude harmonogram vybavení 4 800 kilometrů tratí evropským zabezpečovacím zařízením ETCS a další zabezpečovací systémy.
- Zintenzivníme odstraňování nelegálních billboardů u dálnic.

Legislativa, administrativa a digitalizace dopravy

- Zajistíme do konce roku 2023 transformaci Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) na státní podnik Správa dálnic a silnic (SDS), který bude efektivnější při přípravě, realizaci a zabezpečení údržby a provozu staveb.
- Zároveň u dalších investorských organizací resortu dopravy (Správa železnic, Ředitelství vodních cest) zavedeme hodnocení plánů, splněných cílů a efektivity při přípravě a realizaci staveb a zlepšení jejich výkonnosti.
- Výsledky investorských organizací budeme poměřovat se srovnatelnými organizacemi v západní Evropě.
- Do roku 2025 dokončíme digitalizaci resortu dopravy tak, aby občané mohli využívat on-line služeb spojených právě s dopravními agendami, jako je například vydání a výměna řidičského průkazu či zápisy změn v registru silničních vozidel.
- Jízdní řády zpřístupníme způsobem umožňujícím dálkový přístup veřejnosti – jako datové soubory v otevřeném a zároveň strojově čitelném formátu.
- Využijeme účasti České republiky v evropském vesmírném programu a Prahy jako sídla Evropské agentury pro vesmírný program (EUSPA) pro větší zapojení českých firem a start-upů.
- Budeme podporovat rozvoj digitalizace a automatizace dopravního sektoru s maximálním využitím přínosů nových technologií. Zaváděním inteligentních dopravních systémů zvýšíme efektivnost a bezpečnost dopravy. Podporovat budeme také dopravní výzkum a inovace.

Dopravní strategie

- V návaznosti na ukončení Operačního programu Doprava II vyhodnotíme Dopravní sektorové strategie a připravíme do 30. 6. 2023 jejich aktualizaci, která bude zahrnovat závazný střednědobý a dlouhodobý plán priorit výstavby dopravní infrastruktury.
- Ve spolupráci s kraji prověříme rozšíření mýtného na další úseky silnic, aby se tranzitní nákladní dopravě nevyplatilo objíždět zpoplatněné úseky.
- Při zadávání a následném zpracování projektů dopravních staveb budeme uplatňovat nejen hledisko nejnižší ceny a nákladů životního cyklu, ale také požadavky na kvalitu, architektonickou a urbanistickou hodnotu. Zajistíme transparentní, spravedlivá a otevřená výběrová řízení pro zvýšení počtu dodavatelů resortu.
- Zefektivníme a rozšíříme dynamické vážení kamionů při zachování vymahatelnosti u zahraničních dopravců. Příslušným obcím budou vytvořeny podmínky pro řešení přestupků.
- Zajistíme rovné konkurenční prostředí pro české i zahraniční dopravce.
- Budeme podporovat budování kolejových spojení i pro lehká kolejová vozidla v městských aglomeracích. Zapojíme do příslušných strategických dokumentů nezbytný rozvoj městské hromadné dopravy s důrazem na související potřebnou infrastrukturu: P+R a B+R parkoviště

u železničních nádraží, výrazné navýšení počtu dobíjecích a plnicích stanic za využití evropských prostředků.

- Na financování silnic II. a III. třídy od roku 2023 poskytneme ze státního rozpočtu částku minimálně 6 mld. Kč ročně.
- Údržbu a modernizaci na silnicích a železnicích budeme plánovat a koordinovat tak, aby vždy existovala smysluplná objízdná trasa včetně tras pro náhradní autobusovou dopravu. Nástroj pro lepší koordinaci staveb vznikne jako moderní aplikace s využitím digitální technické mapy.
- Pohled na dopravu jako celek a na řešení moderních dopravních systémů bude vždy zahrnovat i cyklodopravu a další bezemisní formy dopravy. Investice do nové i rekonstrukce stávající dopravní infrastruktury budou zohledňovat potřeby chodců i cyklistů. Pozornost a podporu si zaslouží budování evropských a nadregionálních cyklotras.

Zemědělství

Preambule

Účinněji budeme podporovat malé, střední, začínající a ekologické zemědělce za přispění zejména evropských fondů. Provedeme revize postoje ČR vůči Společné zemědělské politice EU. Zvýšenou pozornost soustředíme na ochranu půdy před její degradací a záborem s cílem podpory biodiverzity a zadržení vody v krajině. Vláda se zaměří na metody zavádění precizního zemědělství, integrované produkce, snížení užívání umělých hnojiv a pesticidů a zvýšení využívání organických hnojiv v zemědělství. Naším cílem bude zvýšení efektivity a přínosu výzkumu a šíření inovací pro potřeby zemědělské prvovýroby. Budeme pokračovat ve zvyšování kvality zemědělského školství se zřetelem na modernizaci a robotizaci zemědělského odvětví.

Zaměříme se na podporu zkracování odbytových řetězců s ohledem na kvalitu a regionální produkci. Produkce vybraných komodit bude podporována s cílem zajištění přiměřené potravinové bezpečnosti. Zasadíme se o orientaci na bioprodukci a zlepšení životních podmínek chovu zvířat.

Strategií obnovy a přestavby lesních porostů podnítíme tvorbu řešení pro posilování ekosystémových funkcí lesa, a to i s ohledem na obnovu lesů po kůrovcové kalamitě. Přispějeme k lepší dostupnosti pitné i užitkové vody a podpoříme stabilní vodohospodářskou infrastrukturu.

Zjednodušíme dotační programy a snížíme administrativní zátěž.

Zemědělství

- Budeme účinněji podporovat rodinné farmy a malé, střední, začínající a ekologické zemědělce (včetně pronájmu státní půdy). Zemědělské podniky nebudou zatíženy zbytečnou či duplicitní administrativou. Budeme prosazovat zemědělskou politiku, která bude efektivně dosahovat ekonomických, ekologických a sociálních cílů v naší krajině.
- Podporujeme platbu na první hektary a zastropování dotací pro největší firmy, které bude přihlížet k podmínkám českého zemědělství a přispěje k dobrému hospodaření.
- Investiční dotace (PRV, PGRLF) poskytneme zemědělcům, jejichž příjmy ze zemědělské činnosti budou min. 30 % včetně propojenosti podniků.
- Nastavíme jasná pravidla čerpání a budeme důsledně kontrolovat propojení firem čerpajících dotace. Platba za ekologické činnosti, kterou zemědělci dostávají ve formě dotací, bude jednoduchá, rychlá a efektivní. To vše stále s ohledem na to, jak šetrně ke krajině a zvířatům zemědělec přistupuje.
- Snížíme byrokratickou zátěž zemědělců – náš přístup bude znamenat odklon od represe směrem k poradenství. Zásadně zjednodušíme dotační programy. U kontrol budeme dbát na proporcionalitu.
- Zmodernizujeme systém evidence využití zemědělské půdy (LPIS), propojíme jej s dalšími systémy. Zemědělci tak budou řešit administrativu na jednom místě. LPIS rozšíříme i o další funkce, které usnadní tvorbu agronomických plánů. Zamezíme duplicitnímu vyplňování formulářů.
- Podpoříme metodu precizního zemědělství, integrovanou produkci, snižování využívání umělých hnojiv a pesticidů, větší využívání organických hnojiv či využívání jejich variant bez zbytečného uvolňování dusíku.
- Ochráníme půdu před zábory a degradací. Čtvrtina zemědělské půdy se do roku 2030 přesune do režimu ekologického zemědělství s důrazem na ornou půdu. Minimálně desetina

zemědělské půdy bude do roku 2030 aktivně chránit opylovače a celkovou biodiverzitu (meze, nárazníkové pásy, větrolamy, úhory).

- Ukončíme podporu biopaliv 1. generace a bioplynových stanic, které zpracovávají technické plodiny. (Vhodným doplňkem energetického mixu je naopak bioplyn z odpadu.) Budeme bojovat s negativními vlivy průmyslového zemědělství.
- Posílíme vliv vlastníků na stav držené půdy. Novelou zákona o ochraně zemědělského půdního fondu převedeme zodpovědnost za stav krajiny na ty, kdo v ní hospodaří. Podpoříme soukromé vlastníky, myslivce, včelaře, spolky atd., aby sázeli stromy, zakládali krajinné prvky a pečovali o soulad zemědělství a ochrany přírody.
- Budeme motivovat zemědělce ke zmenšování půdních bloků, osevní plochu plodiny v erozně ohrožených oblastech omezíme na 10 hektarů.
- Provedeme revizi postoje ČR vůči Společné zemědělské politice EU.
- Prosadíme spolutvorbu podmínek zemědělské dotační politiky, plán revitalizace krajiny a adaptačních opatření na změnu klimatu v úzké spolupráci mezi ministerstvy zemědělství a životního prostředí.
- Zřídíme dobrovolný rezervní fond na podporu farmářů v případě přírodních katastrof. Ukládky do takového fondu by byly nákladovou položkou.
- Podpoříme komplexní pozemkové úpravy, abychom zpomalili erozi, zadrželi v krajině vodu a usnadnili přístup majitelů k jejich pozemkům. Ročně na to vyčleníme nejméně 3 mld. Kč a zajistíme víceletý stabilní finanční rámec.
- Zrevidujeme meliorace a podpoříme jejich zrušení tam, kde z půdy zbytečně odvádějí vodu.
- Posílíme pravomoci vlastníků půdy a hospodářů v organizaci honiteb. Včasné řešení problémů s přemnoženou zvěří či škůdci uchrání krajinu před většími škodami a ušetří veřejné peníze.
- Navýšíme rozpočet pro výzkum a šíření inovací v zemědělství a pro výzkum výživy rostlin a zavádění preventivních opatření v jejich ochraně. Zvýšíme kvalitu zemědělského školství, abychom mladé zemědělce lépe připravili na modernizaci a robotizaci odvětví.
- Zajistíme kofinancování Programu rozvoje venkova ze státního rozpočtu v minimálně stejné výši jako doposud. Tyto prostředky musí skutečně mířit na náš venkov. Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond chceme dále rozvíjet jako vhodný nástroj národní podpory agrárního sektoru pro malé a střední zemědělce s částkou minimálně 2 mld. Kč a rovněž zachováme podporu nákupu půdy přes Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond jako doposud.

Potravinářství

- Podpoříme zkracování odbytových řetězců. Budeme zemědělce motivovat k tomu, aby suroviny dokázali sami zpracovat a dodat na místní trh (obchody, farmářské trhy, prodej ze dvora). Podpoříme skutečná odbytová družstva, zlepšíme postavení prvovýrobců. Ve veřejném stravování podpoříme lokální, sezónní, bio a nutričně bohaté potraviny.
- Podpoříme ustavení strategického investičního fondu, kterým usnadníme vstup dodavatelů do zpracovatelských firem a spolupráci s lokálními obchodními partnery. Jde nám o dlouhodobě výhodnou participaci farem na zpracování a obchodu s potravinami, která se už osvědčila v zahraničí.
- U komodit, u kterých to v našich podmínkách dává smysl, chceme zvyšovat potravinovou bezpečnost. Stejně tak podpoříme bioprodukci potravin a budeme neústupní v prosazování našich národních zájmů v oblasti dvojí kvality. Podpoříme činnost potravinových bank.

- Na úrovni EU nedovolíme dovoz potravin ze třetích zemí, které nesplňují naše přísné standardy. Budeme prosazovat společný přístup ke vhodnému zacházení se zvířaty (včetně celoevropského zákazu klecových chovů nosnic či kožešinových farem) tak, aby zákazem nebyli znevýhodněni čeští zemědělci.

Vodní hospodářství

- Zlepšíme dostupnost pitné i užitkové vody. Podpoříme stabilní vodohospodářskou infrastrukturu a propojování vodárenských soustav. Podpoříme návrat vodohospodářské infrastruktury do vlastnictví samospráv. Budování nových vodárenských nádrží dovolíme jen výjimečně a pro účely zásobování obyvatel pitnou vodou. Zdigitalizujeme Plán rozvoje vodovodů a kanalizací.

Lesní hospodářství

- Lesy jsou naše národní dědictví, ne továrny na dřevo. Zajistíme transparentní hospodaření státních lesů a jejich obchodní politiky s důrazem na ochranu lesa a rozvoj lokálních zpracovatelských kapacit. Budoucí zisky ze státních lesů nepůjdou do státního rozpočtu, namísto toho budou přispívat k obnově lesních ekosystémů a ochraně vody. Podpoříme vlastní výrobní kapacity pro realizaci běžných těžebních a pěstebních prací i včasnou asanaci vznikajících kůrovcových ohnisek.
- Zasadíme se o rozvoj malých a středních dřevařských a lesnických firem, aby byly konkurenceschopné při získávání státních zakázek. Podpoříme lokální a regionální zpracovatelství, jeho propagaci, inovace i výzkum.
- Zpracujeme surovinovou politiku pro dřevo. Podpoříme dřevo jako obnovitelný materiál ve stavebnictví minimálně u veřejných zakázek.
- Nastavíme systém pozitivní a hospodárné motivace vlastníků pro potřebnou přeměnu lesů – změnu druhové skladby a struktury, přirozenou obnovu, adaptaci na klimatickou změnu a zvyšování biodiverzity. Připravíme formu podpory nestátním vlastníkům lesů s ohledem na způsob hospodaření a následné péče podporující mimoprodukční vlastnosti lesa.
- Podpoříme obnovu lesů po kůrovcové kalamitě přírodě blízkými postupy s přirozenou druhovou skladbou na daných stanovištích. Prosazujeme cílené, nikoli plošné kácení, následnou péči a kompenzaci ztrát. Pomůžeme odpovědným soukromým vlastníkům, ve státních lesích zásadně upřednostníme v rámci jejich hospodaření mimoprodukční funkce lesa.
- Prosadíme změny vyhlášek (zejména o lesním hospodářském plánování), které zjednoduší realizaci nepasečných způsobů hospodaření v lesích a podpoří další důležitá opatření.
- Vytvoříme strategii obnovy a přestavby lesních porostů s důrazem na posilování ekosystémových funkcí dle rizika ohrožení rozpadu porostů a biomonitoringu reakce lesů na sucho.
- Změníme přístup k lesnické politice a stanovíme její dlouhodobé cíle. Preferujeme návrat k Národnímu lesnickému programu II.

Životní prostředí

Preambule

Ochrana životního prostředí, přírodních zdrojů, krajiny, přírody, biodiverzity a klimatu bude klíčovou prioritou vlády, která bude prosazována v úzké spolupráci mezi ministerstvy životního prostředí, zemědělství, průmyslu a obchodu, dopravy a místního rozvoje a po konzultaci se sociálními partnery.

Česká republika bude konstruktivním partnerem v globálních snahách o ochranu klimatu. Vláda bude usilovat o zmírňování dopadů klimatických změn a přispívat k dosažení klimatické neutrality EU do roku 2050. Green Deal je pro nás příležitostí, jak investicemi do udržitelného rozvoje, čistých a obnovitelných zdrojů a cirkulárního hospodaření výrazně modernizovat českou ekonomiku, zvýšit kvalitu života a zlepšit životní prostředí. Při vyjednávání konkrétních opatření bude vláda na půdě EU zohledňovat možné sociální dopady a specifické podmínky České republiky. Do první poloviny roku 2022 připravíme dopadové studie pro jednotlivé návrhy a totéž budeme iniciovat i vůči Evropské komisi.

Na národní úrovni se zaměříme zejména na účinnou podporu mitigačních a adaptačních opatření k omezení negativních dopadů klimatické změny, návrat vody do krajiny, ochranu biodiverzity nebo přechod na oběhové hospodářství.

Voda a adaptace na změnu klimatu

- Ochranu vody a jejích zdrojů považujeme za národní zájem, a proto do konce roku 2022 předložíme návrh na ústavní ochrany vody.
- Jednoznačnou prioritou je zadržení vody v krajině a obnova přirozeného vodního režimu. Z evropských i národních dotačních programů budeme podporovat zejména systém menších a středně rozsáhlých opatření ke zlepšení retenčních schopností krajiny. Podpoříme tisíce projektů obnovy mokřadů, tůní, malých vodních nádrží a niv, péče o cenné biotopy, výsadby zeleně, zlepšení prostorové a druhové skladby lesů či revitalizace vodních toků a jejich zprůchodnění pro migraci ryb.
- Výrazně dotačně podpoříme budování nových zdrojů pitné vody, vodovodů, propojování vodárenských soustav, systémů vsakování a využití dešťových vod, technologií úpravy pitné vody, kanalizací a systémů čištění odpadních vod.
- Provedeme důkladnou revizi právních předpisů v oblasti šetření a likvidace ekologických havárií a nakládání s toxickými a nebezpečnými látkami a v roce 2022 navrhneme příslušné změny a zpřísnění pokut za poškozování životního prostředí, aby vycházely z potenciální škody.
- Budování nových vodárenských nádrží dovolíme jen výjimečně a pro účely zásobování obyvatel pitnou vodou.
- Zaměříme se na důslednou realizaci opatření vyplývajících ze Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR a navazujícího Národního akčního plánu.
- Zasadíme se o zlepšení klimatu ve městech a obcích jejich výrazným ozeleněním. Legislativně ukotvíme tzv. modro-zelenou infrastrukturu.

Ochrana přírody a krajiny

- Rozšíříme plochu velkoplošně chráněných území. Vyhlásíme NP Křivoklátsko a NP Soutok.
- Zrychlíme a rozšíříme realizaci záchranných programů pro nejcennější druhy. Zajistíme účinnější ochranu druhů postavenou především na ochraně biotopů prostřednictvím legislativních změn připravených do roku 2023 i podpory praktických opatření. Budeme

prosazovat opatření k omezení nelegálního zabíjení živočichů i k omezení nezákonného obchodu s nimi.

- Omezíme degradaci půdy a zpomalíme úbytek zemědělského půdního fondu. V roce 2022 předložíme novelu zákona o ochraně zemědělského půdního fondu s cílem začlenění krajinných prvků do zemědělské krajiny, zpřísnění záborů kvalitní zemědělské půdy a podpory přirozené obnovy území po těžbě nerostných surovin. Vyhodnotíme účinnost protierozní vyhlášky a v návaznosti na to přijmeme další legislativní opatření pro zlepšení ochrany půdy před erozí vč. zohlednění větrné eroze.

Ochrana klimatu

- Představíme novou Politiku ochrany klimatu v ČR, která zohlední nové ambiciózní cíle EU do roku 2030 a stanoví vodítka pro dosažení cíle klimatické neutrality nejpozději do roku 2050. Politika bude připravena v úzké součinnosti s aktualizací Státní energetické koncepce tak, aby oba dokumenty vláda projednala v roce 2023.
- Podpoříme fotovoltaická zařízení na minimálně sto tisících střech do roku 2025.

Odpady

- Podpoříme snížení množství produkovaného odpadu přechodem na oběhové hospodářství. Podpoříme rozvoj technologií pro třídění a recyklaci a opětovné využití odpadu, včetně recyklačních hubů, kompostování bioodpadu a využití gastroodpadu. Omezíme využívání jednorázových obalů a zvážíme zavedení dalších systémů zálohování obalů (PET, hliník).
- Podpoříme zavádění požadavků na udržitelnost při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy, především za účelem předcházení vzniku odpadů či snížení jeho množství.

Ovzduší a čistá mobilita

- Prioritou vlády je i dobrá kvalita ovzduší a snižování zdravotních rizik spojených se znečištěným ovzduším. Budeme proto vytvářet podmínky pro její další zlepšování napříč hospodářskými sektory, včetně urychlení přípravy vysokorychlostních železničních tratí a urychlení dokončení obchvatů měst. Vláda především zajistí dostatek finančních prostředků na podporu výměny neekologického vytápění v domácnostech za bezemisní a nízkoemisní zdroje tepla a na snížení energetické náročnosti budov. K výměně neekologických zdrojů tepla musí dojít co nejdříve. Důraz přitom bude kladen na podporu nízkopříjmových domácností, které jsou nejvíce ohroženy energetickou chudobou.
- Omezíme udělování výjimek z limitů pro emise znečišťujících látek.
- Podpoříme významný rozvoj infrastruktury pro elektromobilitu a další čisté alternativní pohony vozidel a přispějeme tak ke zlepšení kvality ovzduší ve městech.

Podpůrné činnosti

- Podpoříme environmentální vzdělávání a výchovu, především s ohledem na systémové uplatnění tzv. klimatického vzdělávání ve školách. Ve spolupráci s Českou společností ornitologickou podpoříme celostátní kampaň, která vybere českého národního ptáka.
- Zajistíme kvalitní a veřejně přístupný monitoring stavu všech klíčových složek životního prostředí.
- Zajistíme podporu výzkumu, vývoje a inovací v oblasti životního prostředí pokračováním programu Prostředí pro život.
- Budeme pokračovat v odstraňování zbytečné administrativní zátěže v oblasti legislativy životního prostředí prostřednictvím provádění tzv. ekoauditu.

- Zajistíme lepší koherenci všech národních politik směrem k plnění národních závazků a Cílů udržitelného rozvoje z Agendy 2030 OSN.

Spravedlnost a právo

Preambule

Připravíme nové procesní kodexy, které jsou podmínkou pro modernizaci, zrychlení a zkvalitnění soudního řízení. Předložíme opatření, která přinesou změny v postavení vedoucích státních zástupců. Podpoříme konsensuální řešení rodičovských konfliktů, děti nesmí být obětí sporů mezi rodiči. Předložíme opatření, která pomohou efektivnímu řešení finančních obtíží a dluhů tak, aby byl kladen důraz na prevenci a poskytnutí druhé šance. V rámci digitalizace státní správy a využívání moderních technologií usnadníme zakládání a zápis společností s ručením omezeným do obchodního rejstříku.

- Do poloviny roku 2022 navrhneme změny, které dále usnadní zakládání a zápis společností s ručením omezeným do obchodního rejstříku s využitím prostředků pro elektronickou komunikaci a identifikaci.
- Dokončíme návrh nového trestního řádu. Dokončíme návrh věcného záměru civilního řádu soudního.
- Do konce roku 2022 dokončíme návrh novelizace zákona o státním zastupitelství, která přinese změny v postavení vedoucích státních zástupců, konkrétně zavedeme funkční období, pravidla pro jejich transparentní výběr i podmínky jejich odvolání, včetně zpřesnění podmínek pro odvolání nejvyššího státního zástupce.
- Přijmeme opatření k posílení odpovědnosti státních zástupců.
- Vyhodnotíme nedávno přijaté úpravy exekucí, dopad institutu chráněného účtu a administrativní zátěž zaměstnavatelů. Najdeme vyvážené řešení respektující pomoc zodpovědným dlužníkům i práva seriózních věřitelů. Nastavíme systém tak, aby byl dlužník motivován pracovat a splácet dluh. Dluhy se mají platit, ale nikomu nepomůže, když se z dlužníků stanou doživotní nevolníci. Zveřejníme přesná relevantní data k exekucím a zasadíme se o zastavení těch nezákonných. Zkrátíme dobu insolvenčního řízení na 3 roky. Nastavíme celý systém tak, aby byl dlužník vždy motivován pracovat a splácet dluh.
- Podpoříme konsensuální řešení rodičovských konfliktů, děti nesmí být obětí sporů mezi rodiči. Zajistíme lepší ochranu obětí sexuálního a domácího násilí. Podpoříme úpravu právních podmínek pro registrované partnery, např. v občanském zákoníku.
- Schválíme další zákony k posílení transparentnosti veřejné správy a prevenci a postihu korupce. Přijmeme za tímto účelem i jiná opatření, zejména zavedeme jednotnou veřejnou evidenci dotací a provážeme údaje tam spravované s evidencí skutečných majitelů tak, aby informace o příjemcích veřejných prostředků, včetně jejich skutečných majitelů, byly veřejnosti volně dostupné v přehledné podobě umožňující dálkový přístup.
- Prosadíme novelu zákona o střetu zájmů, zabráníme přílišné kumulaci politické, ekonomické a mediální moci, aby politická i hospodářská soutěž nebyly deformovány a probíhaly transparentně a za rovných podmínek. Stanovíme jasná pravidla pro vlastnictví médií a čerpání prostředků z veřejných rozpočtů.
- Předložíme návrhy zákonů transponující evropskou směrnici o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie. Dosavadní pokusy o provedení tohoto závazku do národního právního řádu selhaly a Česká republika tak v současnosti postrádá komplexní právní úpravu poskytující oznamovatelům účinnou ochranu. Tato ochrana přitom může výraznou měrou přispět také k prevenci, odhalování i trestání oznamované protispolečenské činnosti, a tím poskytovat ochranu významným veřejným zájmům.

- Zasadíme se o elektronický spis na soudech, jehož obsah bude sdílený příslušnými soudy, dalšími justičními orgány a oprávněnými osobami.
- Zpřístupníme úplné elektronické podání do veřejných rejstříků, evidence skutečných majitelů a evidence svěřenských fondů.
- Vytvoříme moderní a uživatelsky přívětivou digitální platformu justičních eSlužeb a informací z oblasti justice.
- Zavedeme společnou platební bránu resortu justice pro zajištění možnosti placení vybraných soudních poplatků online.
- Zpřístupníme statistiku rozhodování soudců a soudů.
- Posílíme personální obsazení v oblasti správního soudnictví.
- Zasadíme se o zvýšení odměn nejustičních pracovníků v oblasti soudnictví a státního zastupitelství.
- Budeme prosazovat rozšíření konceptu restorativní justice v návaznosti na Strategii restorativní justice pro ČR a podpoříme rozšíření konceptu probačních domů.
- Zaměříme se na problém nadužívání trestní represe u jednání s malou společenskou škodlivostí.
- Budeme chránit základní atributy práva na spravedlivý proces, mezi něž patří i ochrana výkonu činnosti profesních komor před neoprávněnými zásahy státu včetně zajištění zákonného práva na mlčenlivost.
- Budeme se zasazovat o rozšíření výkonu alternativních trestů, prevence a snižování recidivy. Odlehčíme tak věznicím a urychlíme návrat odsouzených do normálního života. Spustíme analytické nástroje, které umožní měřit efektivitu z hlediska recidivy a nákladů.
- Zajistíme výběr vhodného dodavatele elektronického monitorovacího systému (elektronických náramků) a současně se zasadíme o rozšíření jejich používání. Elektronický monitoring je účinným nástrojem nejen pro kontrolu uloženého domácího vězení a vazby, ale též pro případy osob propuštěných z výkonu trestu s dohledem.
- Zjednodušíme zaměstnávání a zvýšíme počet zaměstnaných vězněných osob.
- Podpoříme rozšíření konceptu otevřených věznic, digitalizaci vybraných činností souvisejících se zacházením s vězněnými osobami a dalších opatření s cílem snížit recidivu pachatelů, zvýšit bezpečnost a ušetřit peníze daňových poplatníků za výkon trestu odnětí svobody a s tím spojený pobyt vězněných osob ve věznicích.
- Podpoříme systémovou podporu penitenciární a postpenitenciární meziresortní spolupráce v oblasti bezpečného propouštění vězněných osob.
- Vyhodnotíme nově upravenou právní úpravu výkonu znalecké činnosti a navrhneme nutné změny vedoucí k obnovení fungování činnosti znalců.
- Provedeme revizi systému odměňování znalců, soudních tlumočníků a překladatelů a zvýšíme odměny znalců, soudních tlumočníků a překladatelů na úroveň odpovídající náročnosti a společenské potřebnosti těchto profesí.
- Zasadíme se o dokončení vyrovnání české společnosti s minulostí komunistického režimu včetně případů přetrvávajících příjmových nespravedlností mezi utlačovateli a utlačovanými, řádnému fungování institucí zřízených pro studium, dokumentaci a vyšetřovaní totality a připomínky odkazu obětí totalitních režimů.
- Vrátíme působnost lustračního zákona na členy vlády.

Legislativa

Preambule

Kvalitní legislativa a chytré řízení státu jsou podstatné předpoklady k tomu, aby naše země prosperovala. Stát nesmí lidem a firmám házet klacky pod nohy, ale naopak vytvářet prostředí, které podpoří jejich činorodost, kreativitu a podnikavost.

Prosekání byrokratické džungle, kvalitní legislativa a chytré řízení státu

- Zvýšíme kvalitu legislativy. Každou novou regulaci důkladně zvážíme na základě analýzy očekávaných dopadů. Legislativní návrhy potřebné k plnění programového prohlášení budou předkládány standardní legislativní cestou a před jejich předložením do vlády se k nim vyjádří odborníci v rámci Legislativní rady vlády.
- U nových zákonů, nařízení vlády a vyhlášek zpravidla nejpozději do pěti let od nabytí účinnosti vyhodnotíme jejich fungování v praxi. Za tímto účelem budeme využívat metodiku hodnocení celkového společenského přínosu a dopadů legislativy ex-ante a ex-post v souladu s dobrou praxí v EU a doporučeními OECD.
- Zavedeme posouzení dopadu legislativy na rodinu (FIA – Family Impact Assessment) a dopadu na regionální rozvoj a územní samosprávu (TIA – Territorial Impact Assessment).
- Nutná pravidla zjednodušíme. Zrušíme, co je v českém právu zbytečné nebo přestalo dávat smysl: povinnosti, razítka i samotné zákony. V první řadě se zaměříme na zjednodušení povinností malých a středních podniků.
- Zavedeme moderní formy veřejných konzultací k připravované a existující legislativě.
- Na podporu chytrého řízení státu zřídíme při Úřadu vlády špičkové expertní pracoviště v čele s renomovanými odborníky a se zázemím s vlastními experty.
- Zajistíme funkční spolupráci státní správy s kvalitními akademickými pracovišti z ČR a zahraničí, což umožní lépe přenášet aktuální poznatky do tvorby zákonů.

Konzervativní změny Ústavy

- Budeme uplatňovat konzervativní přístup k Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod. V diskuzi se Senátem a opozicí budeme hledat řešení dosud diskutovaných témat, například posílení role Senátu, dobrovolný klouzavý mandát, úprava vysílání vojsk, ústavní ochrana vody a rozšíření pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu.